

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2006/126/EF

2012/EØS/35/24

av 20. desember 2006

om førerkort (omarbeiding)(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN
EUROPEISKE UNION HAR —

bør harmoniseres enda mer for å bidra til å gjennomføre
Felleskapets politikk.

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
felleskap, særlig artikkel 71,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske
og sosiale komité⁽¹⁾,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

1) Rådsdirektiv 91/439/EØF av 29. juli 1991 om førerkort⁽³⁾
har blitt betydelig endret flere ganger. I forbindelse
med nye endringer av nevnte direktiv bør de berørte
bestemmelsene omarbeides av klarhetshensyn.

2) Reglene for førerkort er et vesentlig element i den felles
transportpolitikken og bidrar til å bedre trafiksikkerheten
og letter den frie bevegelse for personer som bosetter
seg i en annen medlemsstat enn den som har utstedt
førerkortet. På bakgrunn av private transportmidlers
store betydning vil det å ha et førerkort som er behørig
godkjent av en vertsstat, fremme fri bevegelse og
etableringsadgang for personer. Til tross for framgangen
som er oppnådd med hensyn til harmonisering av
førerkortreglene, er det fortsatt betydelige forskjeller
mellom medlemsstatene med hensyn til regler for hvor
ofte førerkort skal fornyes og for kjøretøyklasser, som

3) Medlemsstatenes mulighet til å fastsette nasjonale
bestemmelser om gyldighetstiden i henhold til
direktiv 91/439/EØF, har ført til ulike regler i de ulike
medlemsstatene og til at det finnes over 110 ulike gyldige
førerkortmodeller. Dette gjør det vanskelig for borgerne,
politiet og de myndighetene som har ansvar for å forvalte
førerkortene å få oversikt over reglene, og fører til
forfalskning av dokumenter som av og til kan være flere
tiår gamle.

4) For å hindre at den felles førerkortmodellen i Felleskapet
bare blir enda en modell i tillegg til de 110 som allerede
er i omløp, bør medlemsstatene treffe alle nødvendige
tiltak for å utstede denne felles modellen til alle som har
førerkort.

5) Dette direktiv skal ikke berøre eksisterende rett til å
føre kjøretøy som er tildelt eller oppnådd før direktivets
anvendelsesdato.

6) Førerkort godkjennes gjensidig. Medlemsstatene bør
kunne anvende gyldighetstiden fastsatt i dette direktiv
på et førerkort uten begrenset administrativ gyldighetstid
som er utstedt av en annen medlemsstat, dersom
innehaveren har vært bosatt på deres territorium i mer
enn to år.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 403 av 30.12.2006, s. 18,
er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 29/2008 av 14. mars 2008 om
endring av EØS-avtalens vedlegg XIII (Transport), se EØS-tillegget til Den
europeiske unions tidende nr. 42, 10.7.2008, s. 13

⁽¹⁾ EUT C 112 av 30.4.2004, s. 34.

⁽²⁾ Europaparlamentsuttalelse av 23. februar 2005 (EUT C 304 E av 1.12.2005,
s. 202), Rådets felles holdning av 18. september 2006 (EUT C 295 E av
5.12.2006, s. 1) og Europaparlamentets holdning av 14. desember 2006
(ennå ikke offentliggjort i EUT). Rådsbeslutning av 19. desember 2006.

⁽³⁾ EFT L 237 av 24.8.1991, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments-
og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

7) Innføringen av en administrativ gyldighetstid for nye
førerkort bør gjøre det mulig å anvende de nyeste
tiltakene for å hindre forfalskning samt gjennomføre
legeundersøkelser eller andre tiltak som medlemsstatene
fastsetter, i forbindelse med den regelmessige fornyelsen
av førerkortet.

- 8) Av hensyn til trafikksikkerheten bør minstekravene for utstedelse av et førerkort fastsettes. Standarder for førerprøver og utstedelse av førerkort må harmoniseres. For dette formål må det fastsettes hvilke kunnskaper og ferdigheter og hvilken atferd som kreves i forbindelse med føring av motorvogner, og førerprøvene må bygge på disse kravene, og minstekravene med hensyn til fysisk og psykisk skikkethet til å føre slike kjøretøyer bør defineres på nytt.
- 9) Det bør på utstedelsestidspunktet og deretter med jevne mellomrom framlegges bevis på at førere av kjøretøyer som brukes til person- eller godstransport oppfyller minstekravene med hensyn til fysisk og psykisk skikkethet til å føre slike kjøretøyer. Slik regelmessig kontroll i samsvar med nasjonale regler av at minstekravene oppfylles, vil bidra til fri bevegelighet for personer, hindre konkurransevridning og på en bedre måte ta hensyn til det særlige ansvaret som førere av slike kjøretøyer har. Medlemsstatene bør ha mulighet til å kreve legeundersøkelser for å sikre at minstekravene med hensyn til fysisk og psykisk skikkethet til å føre andre motorvogner oppfylles. Av klarhetshensyn bør slike undersøkelser skje samtidig med fornyelse av førerkortet og derfor bestemmes av førerkortets gyldighetstid.
- 10) Det er nødvendig ytterligere å styrke prinsippet om gradvis adgang til klassene av tohjuls kjøretøyer og til klassene av kjøretøyer som brukes til person- og godstransport.
- 11) Medlemsstatene bør likevel, for ytterligere å øke trafikksikkerheten, tillates å fastsette en høyere aldersgrense for å føre visse kjøretøyklasser. For å ta hensyn til nasjonale forhold bør medlemsstatene i særlige tilfeller tillates å fastsette lavere aldersgrenser.
- 12) Definisjonene av klassene bør i større grad gjenspeile de berørte kjøretøyenes tekniske egenskaper og hvilke ferdigheter som trengs for å føre et kjøretøy.
- 13) Innføring av en førerkortklasse for mopeder vil særlig øke veisikkerheten for yngre førere, som ifølge statistikken er de som blir hardest rammet av trafikkulykker.
- 14) Særlige bestemmelser bør vedtas for å gjøre det enklere for funksjonshemmede å føre kjøretøyer.
- 15) Av trafikksikkerhetshensyn bør medlemsstatene kunne anvende sine nasjonale bestemmelser om tilbakekalling, midlertidig oppheving, fornyelse og annullering av førerkort på alle førerkortinnehavere som til vanlig er bosatt på deres territorium.
- 16) Førerkortmodellen som er fastsatt i direktiv 91/439/EØF, bør erstattes av ett felles førerkort i form av et plastkort. Samtidig må denne førerkortmodellen tilpasses fordi det innføres en ny førerkortklasse for mopeder og en ny førerkortklasse for motorsykler.
- 17) Innføring av en frivillig mikroprosessor i den nye førerkortmodellen av plast bør sette medlemsstatene i stand til ytterligere å bedre vernet mot bedrageri. Medlemsstatene bør ha muligheten til å lagre nasjonale opplysninger på mikroprosessoren, forutsatt at dette ikke har innvirkning på allment tilgjengelige opplysninger. De tekniske kravene til mikroprosessoren bør fastsettes av Kommissjonen med bistand av Førerkortkomiteen.
- 18) Minstestandarder for adgang til yrket som sensor og krav til utdanning av sensorer bør fastsettes for å bedre sensorenes kunnskaper og ferdigheter og på den måten sikre en mer objektiv vurdering av personer som søker om førerkort, og mer harmoniserte førerprøver.
- 19) Kommissjonen bør få tillatelse til å tilpasse vedlegg I-VI til den vitenskapelige og tekniske utvikling.
- 20) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommissjonen⁽¹⁾.
- 21) Kommissjonen bør særlig få myndighet til å fastsette de nødvendige kriteriene for anvendelsen av dette direktiv. Ettersom disse tiltakene er allmenne og har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv, bør de vedtas etter framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll fastsatt i artikkel 5a i beslutning 1999/468/EF.

⁽¹⁾ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23. Beslutningen endret ved beslutning 2006/512/EF (EUT L 200 av 22.7.2006, s. 11).

- 22) Ettersom målene for dette direktiv ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av tiltakets omfang og virkninger bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene
- 23) Dette direktiv berører ikke medlemsstatenes forpliktelser med hensyn til fristene for innarbeiding i nasjonal lovgivning og anvendelse av direktivene oppført i vedlegg V del B —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

Fører kortmodell

1. Medlemsstatene skal i samsvar med bestemmelsene i dette direktiv innføre et nasjonalt fører kort etter fellesskapsmodellen fastsatt i vedlegg I. Emblemet på side 1 i EF-modellen for fører kort skal inneholde nasjonalitetsmerket til den medlemsstaten som utsteder fører kortet.
2. Med forbehold for reglene for vern av personopplysninger kan medlemsstatene utstyre fører kortet med et lagringsmedium (en mikroprosessor) så snart kravene til mikroprosessoren nevnt i vedlegg I, som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, er fastsatt av Kommisjonen etter framgangsmåten nevnt i artikkel 9 nr. 2. Disse kravene skal inneholde bestemmelser om EF-typegodkjenning, som skal gis bare når det kan vises at mikroprosessoren kan motstå forsøk på å manipulere eller endre dataene.
3. Mikroprosessoren skal inneholde de harmoniserte fører kortopplysningene angitt i vedlegg I.

Etter samråd med Kommisjonen kan medlemsstatene lagre tilleggsopplysninger, forutsatt at dette ikke på noen måte påvirker gjennomføringen av dette direktiv.

Etter framgangsmåten nevnt i artikkel 9 nr. 2 kan Kommisjonen endre vedlegg I for å sikre framtidig samvirkningsevne.

4. Med Kommisjonens samtykke kan medlemsstatene gjøre de tilpasninger i modellen i vedlegg I som er nødvendige for databehandling av fører kortet.

Artikkel 2

Gjensidig godkjenning

1. Fører kort utstedt av medlemsstatene skal godkjennes gjensidig.
2. Når innehaveren av et gyldig nasjonalt fører kort, som har en administrativ gyldighetstid som avviker fra den som er fastsatt i artikkel 7 nr. 2, flytter sitt vanlige bosted til en annen medlemsstat enn den som har utstedt fører kortet, kan vertsstaten to år etter at innehaveren fikk sitt vanlige bosted på dens territorium la den administrative gyldighetstiden fastsatt i nevnte artikkel få anvendelse på fører kortet ved å fornye fører kortet.

Artikkel 3

Tiltak mot forfalskning

1. Medlemsstatene skal treffe alle nødvendige tiltak for å hindre at fører kort forfalskes, også fører kortmodeller som utstedes før dette direktiv trer i kraft. De skal underrette Kommisjonen om dette.
2. Materialet som brukes til fører kortet, som fastsatt i vedlegg I, skal sikres mot forfalskning ved hjelp av spesifikasjoner som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv ved å utfylle det, og som Kommisjonen skal fastsette etter framgangsmåten nevnt i artikkel 9 nr. 2. Medlemsstatene står fritt til å innføre ytterligere sikkerhetsegenskaper.
3. Medlemsstatene skal sikre at alle fører kort som er utstedt eller er i omløp, oppfyller kravene i dette direktiv innen 19. januar 2033.

Artikkel 4

Klasser, definisjoner og minstealder

1. Fører kortet fastsatt i artikkel 1 skal gi rett til å føre motorvogner som tilhører de klassene som er definert nedenfor. Det kan utstedes fra den angitte minstealder for hver klasse. Med «motorvogn» menes ethvert kjøretøy som er utstyrt med egen framdriftsmotor og som kan kjøre på vei ved egen kraft, med unntak av skinnegående kjøretøyer.

2. Mopeder:

Klasse AM:

- kjøretøyer med to eller tre hjul med en høyeste konstruksjonshastighet på ikke mer enn 45 km/t, som definert i artikkel 1 nr. 2 bokstav a) i europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/24/EF av 18. mars 2002 om typegodkjenning av motorvogner med to eller tre hjul⁽¹⁾ (unntatt dem som har en høyeste konstruksjonshastighet på 25 km/t eller lavere), og lette firehjuls motorsykler som definert i artikkel 1 nr. 3 bokstav a) i direktiv 2002/24/EF,
- minstealder for klasse AM er fastsatt til 16 år.

3. Motorsykler med eller uten sidevogn og trehjuls motorsykler:

- med «motorsykkkel» menes kjøretøyer med to hjul med eller uten sidevogn, som definert i artikkel 1 nr. 2 bokstav b) i direktiv 2002/24/EF,
- med «trehjuls motorsykkkel» menes kjøretøyer med symmetrisk plasserte hjul, som definert i artikkel 1 nr. 2 bokstav c) i direktiv 2002/24/EF.

a) Klasse A1:

- motorsykler med et slagvolum på høyst 125 kubikkcentimeter, en effekt som ikke overstiger 11 kW og et effekt/vekt-forhold som ikke overstiger 0,1 kW/kg,
- trehjuls motorsykler med en effekt på høyst 15 kW,
- minstealder for klasse A1 er fastsatt til 16 år.

b) Klasse A2:

- motorsykler med en effekt på høyst 35 kW og med et effekt/vekt-forhold som ikke overstiger 0,2 kW/kg, som ikke er avledet av et kjøretøy med mer enn den doble effekten,
- minstealder for klasse A2 er fastsatt til 18 år.

c) Klasse A:

i) motorsykler

- minstealder for klasse A er fastsatt til 20 år. Rett til å føre motorsykler i denne klassen forutsetter imidlertid minst to års erfaring som fører av motorsykler på grunnlag av førerkort for klasse A. Dette kravet til tidligere erfaring kan imidlertid fravikes dersom kandidaten har fylt 24 år,

ii) trehjuls motorsykler med en effekt på over 15 kW,

- minstealder for trehjuls motorsykler med en effekt på over 15 kW er fastsatt til 21 år.

4. Motorvogner:

- med «motorvogn» menes ethvert motordrevet kjøretøy som normalt brukes til transport på vei av personer eller gods, eller til på vei å trekke kjøretøyer som brukes til transport av personer eller gods. Denne betegnelsen omfatter trolleybusser, dvs. kjøretøyer som er tilknyttet en elektrisk ledning og som ikke er skinnegående. Den omfatter ikke jordbruks- eller skogbrukstraktorer,
- med «jordbruks- eller skogbrukstraktor» menes enhver motorvogn med hjul eller belter og med minst to aksler, som har trekraft som viktigste funksjon, og som i hovedsak er beregnet på å trekke, skyve, bære eller drive visse redskaper, maskiner eller tilhengere som brukes i jord- eller skogbruk og som bare i annen rekke brukes til transport på vei av personer eller gods, eller til på vei å trekke kjøretøyer som brukes til transport av personer eller gods.

a) Klasse B1:

- firehjuls motorsykler som definert i artikkel 1 nr. 3 bokstav b) i direktiv 2002/24/EF,
- minstealder for klasse B1 er fastsatt til 16 år,
- klasse B1 er valgfri; i medlemsstater som ikke benytter denne typen førerkort, skal det kreves et førerkort for klasse B for å føre slike kjøretøyer.

b) Klasse B:

motorvogner med en største tillatte totalmasse på høyst 3 500 kg, og som er konstruert og bygd for transport av høyst åtte passasjerer i tillegg til føreren; motorvogner i denne klassen kan tilkoples en tilhenger med en største tillatte totalmasse på høyst 750 kg.

Med forbehold for typegodkjenningsreglene for det berørte kjøretøyet kan motorvogner i denne klassen tilkoples en tilhenger med en største tillatte totalmasse på over 750 kg, forutsatt at største tillatte totalmasse for vogntoget ikke overstiger 4 250 kg. Dersom et slikt vogntog veier mer enn 3 500 kg, skal medlemsstatene, i samsvar med bestemmelsene i vedlegg V, kreve at vogntoget kan føres bare etter at

- opplæring er gjennomført, eller

- en ferdighets- og atferdsprøve er bestått.

⁽¹⁾ EFT L 124 av 9.5.2002, s. 1. Direktivet sist endret ved kommisjonsdirektiv 2005/30/EF (EUT L 106 av 27.4.2005, s. 17).

Medlemsstatene kan også kreve både opplæring og bestått ferdighets- og atferdsprøve.

Medlemsstatene skal ved hjelp av en relevant fellesskapskode angi på førerkortet at innehaveren har rett til å føre et slikt vogntog.

Minstealder for klasse B er fastsatt til 18 år.

c) Klasse BE:

- med forbehold for typegodkjenningsreglene for de berørte kjøretøyet, vogntog bestående av en trekkvogn i klasse B og en tilhenger eller semitrailer, med en største tillatte totalmasse for tilhengeren eller semitraileren på høyst 3 500 kg,
- minstealder for klasse BE er fastsatt til 18 år.

d) Klasse C1:

motorvogn, unntatt motorvogn i klasse D1 eller D, med en største tillatte totalmasse på over 3 500 kg, men ikke over 7 500 kg, og som er konstruert og bygd for transport av høyst åtte passasjerer i tillegg til føreren; motorvogn i denne klassen kan tilkoples en tilhenger med en største tillatte totalmasse på høyst 750 kg.

e) Klasse C1E:

- med forbehold for typegodkjenningsreglene for de berørte kjøretøyene, vogntog der trekkvognen er i klasse C1 og trekkvognens tilhenger eller semitrailer har en største tillatte totalmasse på mer enn 750 kg, forutsatt at vogntogets tillatte masse ikke overstiger 12 000 kg,
- med forbehold for typegodkjenningsreglene for de berørte kjøretøyene, vogntog der trekkvognen er i klasse B og trekkvognens tilhenger eller semitrailer har en største tillatte totalmasse på over 3 500 kg, forutsatt at vogntogets tillatte masse ikke overstiger 12 000 kg,
- minstealder for klasse C1 og C1E er fastsatt til 18 år, med forbehold for bestemmelsene om føring av slike kjøretøyer i europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/59/EF av 15. juli 2003 om grunnleggende kvalifisering og regelmessig opplæring av førere av visse veigående kjøretøyer for transport av gods eller passasjerer⁽¹⁾.

f) Klasse C:

- motorvogn, unntatt motorvogn i klasse D1 eller D, med en største tillatte totalmasse på over 3 500 kg, og som er konstruert og bygd for transport av høyst åtte passasjerer i tillegg til føreren; motorvogn i denne klassen kan tilkoples en tilhenger med en største tillatte totalmasse på høyst 750 kg.

g) Klasse CE:

- med forbehold for typegodkjenningsreglene for de berørte kjøretøyene, vogntog der trekkvognen er i klasse C og vogntogets tilhenger eller semitrailer har en største tillatte totalmasse på over 750 kg,
- minstealder for klasse C og CE er fastsatt til 21 år, med forbehold for bestemmelsene om føring av slike kjøretøyer i direktiv 2003/59/EF.

h) Klasse D1:

motorvogn konstruert og bygd for transport av høyst 16 passasjerer i tillegg til føreren og med en største lengde på 8 m; motorvogn i denne klassen kan tilkoples en tilhenger med en største tillatte totalmasse på høyst 750 kg.

i) Klasse D1E:

- med forbehold for typegodkjenningsreglene for de berørte kjøretøyene, vogntog der trekkvognen er i klasse D1 og vogntogets tilhenger har en største tillatte totalmasse på over 750 kg,
- minstealder for klasse D1 og D1E er fastsatt til 21 år, med forbehold for bestemmelsene om føring av slike kjøretøyer i direktiv 2003/59/EF.

j) Klasse D:

motorvogn konstruert og bygd for transport av mer enn åtte passasjerer i tillegg til føreren; motorvogn som kan føres med et førerkort for klasse D, kan tilkoples en tilhenger med en største tillatte totalmasse på høyst 750 kg.

k) Klasse DE:

- med forbehold for typegodkjenningsreglene for de berørte kjøretøyene, vogntog der trekkvognen er i klasse D og vogntogets tilhenger har en største tillatte totalmasse på over 750 kg,

⁽¹⁾ EUT L 226 av 10.9.2003, s. 4. Direktivet sist endret ved rådsdirektiv 2004/66/EF (EUT L 168 av 1.5.2004, s. 35).

- minstealder for klasse D og DE er fastsatt til 24 år, med forbehold for bestemmelsene om føring av slike kjøretøyer i direktiv 2003/59/EF.

Artikkel 5

Vilkår og begrensninger

5. Med Kommisjonens samtykke kan medlemsstatene unnta visse særlige typer motorvogner, som f.eks. spesialkjøretøyer for funksjonshemmede, fra anvendelsen av denne artikkel.

Medlemsstatene kan unnta kjøretøyer som brukes av de væpnede styrker eller sivilforsvaret, eller som står under disses kontroll, fra anvendelsen av dette direktiv.

6. Medlemsstatene kan heve eller senke minstealderen for utstedelse av førerkort:

- a) for klasse AM ned til 14 år eller opp til 18 år,
- b) for klasse B1 opp til 18 år,
- c) for klasse A1 opp til 17 eller 18 år,
 - dersom det er en forskjell på to år mellom minstealderen for klasse A1 og minstealderen for klasse A2, og
 - det kreves minst to års erfaring som fører av motorsykler i klasse A2 før det kan gis tillatelse til å føre motorsykler i klasse A, som nevnt i artikkel 4 nr. 3 bokstav c) i),
- d) for klasse B og BE ned til 17 år.

Medlemsstatene kan senke minstealderen for klasse C til 18 år og for klasse D til 21 år for

- a) kjøretøyer som brukes av brannvesenet og kjøretøyer som brukes til å opprettholde den offentlige orden,
- b) kjøretøyer som prøves på vei i forbindelse med reparasjoner og vedlikehold.

Førerkort utstedt til personer med en lavere alder enn den som er fastsatt i nr. 2-4 i samsvar med dette nummer, skal være gyldig bare på den utstedende medlemsstats territorium inntil innehaveren av førerkortet har nådd minstealderen fastsatt i nr. 2-4.

Medlemsstatene kan på sitt territorium godkjenne gyldigheten av førerkort som er utstedt til førere under minstealderen fastsatt i nr. 2-4.

1. Det skal angis i førerkortet på hvilke vilkår føreren har rett til å kjøre.

2. Dersom kjøring på grunn av fysisk funksjonshemming er tillatt bare for visse kjøretøytyper eller særlig tilpassede kjøretøyer, skal ferdighets- og atferdsprøven nevnt i artikkel 7 foregå i et slikt kjøretøy.

Artikkel 6

Trinnvis utstedelse og likeverdighet mellom klasser

1. Utstedelse av førerkort skal oppfylle følgende vilkår:
 - a) førerkort for klasse C1, C, D1 og D skal utstedes bare til førere som allerede har rett til å føre kjøretøyer i klasse B,
 - b) førerkort for klasse BE, C1E, CE, D1E og DE skal utstedes bare til førere som allerede har rett til å føre kjøretøyer i henholdsvis klasse B, C1, C, D1 og D.
2. Førerkortenes gyldighet skal fastsettes på følgende måte:
 - a) førerkort som gjelder for klasse C1E, CE, D1E eller DE, gir rett til å føre vogntog i klasse BE,
 - b) førerkort som gjelder for klasse CE, gir rett til å føre kjøretøyer i klasse DE dersom innehaveren allerede har rett til å føre kjøretøyer i klasse D,
 - c) førerkort som gjelder for klasse CE og DE, gir rett til å føre vogntog i henholdsvis klasse C1E og D1E,
 - d) førerkort for alle klasser gir rett til å føre kjøretøyer i klasse AM. En medlemsstat kan imidlertid for førerkort som utstedes på dens territorium begrense likeverdigheten for klasse AM til klasse A1, A2 og A dersom nevnte medlemsstat setter som vilkår at det skal avlegges en praktisk prøve for å oppnå førerkort for klasse AM,
 - e) førerkort som gjelder for klasse A2, gir også rett til å føre kjøretøyer i klasse A1,
 - f) førerkort som gjelder for klasse A, B, C eller D, gir rett til å føre kjøretøyer i henholdsvis klasse A1, A2, B1, C1 eller D1.

3. Medlemsstatene kan tillate følgende for kjøring på eget territorium:

- a) førerkort for klasse B gir rett til å føre trehjuls motorsyklar med en effekt på over 15 kW, forutsatt at innehaveren av førerkortet for klasse B har fylt 21 år,
- b) førerkort for klasse B gir rett til å føre motorsyklar i klasse A1.

Ettersom dette nummer gjelder bare på deres territorium, skal medlemsstatene ikke angi på førerkortet at innehaveren har rett til å føre disse kjøretøyene.

4. Etter samråd med Kommisjonen kan medlemsstatene tillate kjøring på sitt territorium av

- a) kjøretøyer i klasse D1 (med en største tillatte totalmasse på 3 500 kg, ikke medregnet spesialutstyr for transport av funksjonshemmede passasjerer) for førere som har fylt 21 år og som i minst to år har hatt førerkort for klasse B, forutsatt at kjøretøyene brukes til sosialt formål av ikke-kommersielle organisasjoner og at føreren utfører tjenestene på frivillig grunnlag,
- b) kjøretøyer med en største tillatte totalmasse på over 3 500 kg for førere som har fylt 21 år og som i minst to år har hatt førerkort for klasse B, forutsatt at kjøretøyets hovedformål er stasjonær bruk for instruksjons- eller rekreasjonsformål, at kjøretøyene brukes til sosialt formål av ikke-kommersielle organisasjoner og at kjøretøyene er blitt endret slik at de ikke kan brukes til transport av mer enn ni personer eller til transport av annet gods enn det som er strengt nødvendig for organisasjonens formål.

Artikkel 7

Utstedelse, gyldighet og fornyelse

1. Førerkort skal utstedes bare til søkere som

- a) har bestått en ferdighets- og atferdsprøve og en teoretisk prøve samt oppfyller medisinske krav i samsvar med bestemmelsene i vedlegg II og III,
- b) har bestått en teoretisk prøve for klasse AM; medlemsstatene kan kreve at søkerne består en ferdighets- og atferdsprøve og en legeundersøkelse for denne klassen.

For tre- og firehjuls motorsyklar i denne klassen kan medlemsstatene kreve at det avlegges en særlig ferdighets- og atferdsprøve. For å skille mellom kjøretøyer i klasse AM kan en nasjonal kode angis på førerkortet,

- c) for klasse A2 eller klasse A, har bestått bare en ferdighets- og atferdsprøve eller har gjennomgått en opplæring i henhold til vedlegg VI, forutsatt at de har hatt minst to års erfaring som fører av en motorsykel i henholdsvis klasse A1 eller klasse A2,
- d) har gjennomgått en opplæring eller bestått en ferdighets- og atferdsprøve, eller har gjennomgått en opplæring og bestått en ferdighets- og atferdsprøve i henhold til vedlegg V når det gjelder klasse B for å føre et vogntog som definert i artikkel 4 nr. 4 bokstav b) annet ledd,
- e) har sitt vanlige bosted på territoriet til den medlemsstaten som utsteder førerkortet, eller kan framlegge bevis på at de har studert der i minst seks måneder.

2. a) Fra 19. januar 2013 skal førerkort som medlemsstatene utsteder for klasse AM, A1, A2, A, B, B1 og BE, ha en administrativ gyldighetstid på 10 år.

En medlemsstat kan velge å gi slike førerkort en administrativ gyldighetstid på inntil 15 år.

b) Fra 19. januar 2013 skal førerkort som medlemsstatene utsteder for klasse C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 og D1E, ha en administrativ gyldighetstid på 5 år.

c) Fornyelse av et førerkort kan utløse en ny administrativ gyldighetstid for en annen kjøretøyklasse eller andre kjøretøyklasser som innehaveren av førerkortet har rett til å føre, i den grad dette er i samsvar med vilkårene fastsatt i dette direktiv.

d) At førerkortet er utstyrt med en mikroprosessor i henhold til artikkel 1, er ikke en forutsetning for førerkortets gyldighet. En mikroprosessor som er tapt, uleselig eller skadet på annen måte, skal ikke påvirke dokumentets gyldighet.

3. Fornyelse av førerkortet ved utløp av førerkortets administrative gyldighetstid forutsetter at søkeren

- a) fortsatt oppfyller minstekravene med hensyn til fysisk og psykisk skikkethet til å føre kjøretøyer i henhold til vedlegg III for førerkort for klasse C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 og D1E, og
- b) har sitt vanlige bosted på territoriet til medlemsstaten som utsteder førerkortet, eller kan framlegge bevis på å ha studert der i minst seks måneder.

Ved fornyelse av førerkort for klasse AM, A, A1, A2, B, B1 og BE kan medlemsstatene kreve en kontroll av at minstekravene med hensyn til fysisk og psykisk skikkethet til å føre kjøretøyer i henhold til vedlegg III, er oppfylt.

Medlemsstatene kan begrense den administrative gyldighetstiden nevnt i nr. 2 for førerkort som utstedes til nye førere for alle klasser, for å anvende særlige tiltak overfor slike førere med det formål å bedre trafikksikkerheten.

Medlemsstatene kan begrense den administrative gyldighetstiden til tre år for førerkort som utstedes for første gang til nye førere for klasse C og D, for å kunne anvende særlige tiltak overfor slike førere med det formål å bedre trafikksikkerheten.

Medlemsstatene kan begrense den administrative gyldighetstiden nevnt i nr. 2 for førerkort i enkelttilfeller for alle klasser dersom de finner det nødvendig med hyppigere legekontroller eller andre særlige tiltak, som f.eks. begrensninger som følge av trafikkovertredelser.

Medlemsstatene kan redusere den administrative gyldighetstiden nevnt i nr. 2 for førerkortinnehavere som bor på deres territorium, og som har fylt 50 år, for å innføre hyppigere legekontroller eller andre særlige tiltak, som f.eks. oppfriskingskurs. Denne reduserte administrative gyldighetstiden kan anvendes bare ved fornyelse av førerkortet.

4. Med forbehold for nasjonale straffelover og -bestemmelser kan medlemsstatene ved utstedelsen av førerkort etter samråd med Kommisjonen anvende sine nasjonale bestemmelser om andre vilkår enn dem som er omhandlet i dette direktiv.

5. a) Ingen person kan inneha mer enn ett førerkort.
- b) En medlemsstat skal nekte å utstede et førerkort dersom den fastslår at søkeren allerede har et førerkort.
- c) Medlemsstatene skal treffe de tiltak som er nødvendige i henhold til bokstav b). Med hensyn til utstedelse, erstatning, fornyelse eller innbytte av førerkort består de nødvendige tiltakene i å forhøre seg med andre medlemsstater om det er rimelig grunn til mistanke om at søkeren allerede har et annet førerkort.
- d) For å lette kontrollene i henhold til bokstav b) skal medlemsstatene benytte nettverket for EU-førerkort så snart det er satt i drift.

Med forbehold for artikkel 2 skal en medlemsstat som utsteder et førerkort, utvise behørig aktsomhet for å forsikre seg om at personen oppfyller kravene fastsatt i nr. 1 i denne artikkel og skal anvende sine nasjonale bestemmelser om annullering eller tilbakekalling av retten til å kjøre dersom det fastslås at førerkortet er utstedt uten at kravene er oppfylt.

Artikkel 8

Tilpasning til den vitenskapelige og tekniske utvikling

De endringer som er nødvendige for å tilpasse vedlegg I-VI til den vitenskapelige og tekniske utvikling, skal vedtas etter framgangsmåten nevnt i artikkel 9 nr. 2.

Artikkel 9

Komité

1. Kommisjonen skal bistås av Førerkortkomiteen.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1-4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Artikkel 10

Sensorer

Fra datoen for dette direktivs ikrafttredelse skal sensorene oppfylle minstekravene fastsatt i vedlegg IV.

Sensorer som allerede er virksomme før 19. januar 2013, skal bare oppfylle kravene til kvalitetssikring og regelmessig opplæring.

Artikkel 11

Ulike bestemmelser om innbytte, tilbakekalling, erstatning og godkjenning av førerkort

1. Dersom innehaveren av et gyldig nasjonalt førerkort utstedt av en medlemsstat får vanlig bosted i en annen medlemsstat, kan vedkommende søke om å få førerkortet byttet inn i et likeverdig førerkort; medlemsstaten som foretar innbyttet, skal undersøke hvilken klasse det framlagte førerkortet fremdeles er gyldig for.
2. For en innehaver av et førerkort utstedt av en annen medlemsstat kan medlemsstaten der vedkommende har sitt vanlige bosted, med forbehold for overholdelse av territorialprinsippet i straffelover og -bestemmelser, anvende sine nasjonale bestemmelser om begrensning, midlertidig oppheving, tilbakekalling eller annullering av tillatelsen til å føre kjøretøyer, og om nødvendig bytte inn førerkortet for dette formål.

3. Medlemsstaten som foretar innbyttet, skal returnere det gamle førerkort til myndighetene i medlemsstaten som utstedte det, og angi grunnene for denne framgangsmåten.

4. En medlemsstat skal nekte å utstede et førerkort til en søker som har et førerkort som er blitt begrenset, midlertidig opphevet eller tilbakekalt i en annen medlemsstat.

En medlemsstat skal nekte å godkjenne gyldigheten av et førerkort utstedt av en annen medlemsstat til en person hvis førerkort er blitt begrenset, midlertidig opphevet eller tilbakekalt på førstnevnte medlemsstats territorium.

En medlemsstat kan også nekte å utstede førerkort til en søker som har et førerkort som er blitt annullert i en annen medlemsstat.

5. Erstatning av et tapt eller stjålet førerkort kan bare foretas av vedkommende myndigheter i medlemsstaten der innehaveren har sitt vanlige bosted; disse myndighetene skal utstede erstatningsførerkortet på grunnlag av de opplysningene de har eller eventuelt på grunnlag av dokumentasjon fra vedkommende myndigheter i medlemsstaten som utstedte det opprinnelige førerkortet.

6. Dersom en medlemsstat bytter inn et førerkort utstedt av en tredjestat med et førerkort etter EF-modellen, skal det gjøres en påtegning i EF-modellen for førerkort om dette samt om enhver senere fornyelse eller ethvert senere innbytte.

Slikt innbytte kan skje bare dersom førerkortet utstedt av en tredjestat innleveres til vedkommende myndigheter i medlemsstaten som foretar innbyttet. Dersom førerkortinnehaveren flytter sitt vanlige bosted til en annen medlemsstat, trenger sistnevnte medlemsstat ikke å anvende prinsippet om gjensidig godkjenning fastsatt i artikkel 2.

Artikkel 12

Vanlig bosted

I dette direktiv menes med «vanlig bosted» stedet der en person vanligvis bor, det vil si i minst 185 dager hvert kalenderår, på grunn av personlig eller yrkesmessig tilknytning eller, dersom det er snakk om en person uten yrkesmessig tilknytning, på grunn av personlig tilknytning som viser nære forbindelser mellom denne personen og stedet der vedkommende bor.

Dersom en person har personlig tilknytning til et annet sted enn den yrkesmessige tilknytningen, og derfor vekselvis må oppholde seg på ulike steder i to eller flere medlemsstater, skal vedkommendes vanlige bosted likevel anses å være på det stedet han/hun har personlig tilknytning til, forutsatt at personen regelmessig vender tilbake til dette stedet. Sistnevnte vilkår trenger ikke å være oppfylt dersom personen oppholder seg i en annen medlemsstat for å utføre en tidsbegrenset

oppgave. Studier ved et universitet eller på en skole medfører ikke endring av vanlig bosted.

Artikkel 13

Likeverdighet mellom førerkort som ikke er laget etter EF-modellen

1. Etter samtykke fra Kommissjonen skal medlemsstatene fastsette regler for likeverdighet mellom førerrett som er oppnådd før gjennomføringen av dette direktiv, og klassene definert i artikkel 4.

Etter samråd med Kommissjonen kan medlemsstatene foreta de tilpasninger i sin nasjonale lovgivning som er nødvendige for å gjennomføre bestemmelsene i artikkel 11 nr. 4, 5 og 6.

2. Enhver førerrett som er tildelt før 19. januar 2013, skal ikke kunne tilbakekalles eller på noen måte begrenses av bestemmelsene i dette direktiv.

Artikkel 14

Gjennomgåelse

Kommissjonen skal tidligst 19. januar 2018 avgi en rapport om gjennomføringen av dette direktiv, herunder om direktivets virkning på trafikksikkerheten.

Artikkel 15

Gjensidig bistand

Medlemsstatene skal bistå hverandre i gjennomføringen av dette direktiv og skal utveksle opplysninger om de førerkortene de har utstedt, byttet inn, erstattet, fornyet eller tilbakekalt. De skal benytte nettverket for EU-førerkort opprettet for dette formål så snart dette er satt i drift.

Artikkel 16

Innarbeiding i nasjonal lovgivning

1. Medlemsstatene skal innen 19. januar 2011 vedta og kunngjøre de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme artikkel 1 nr. 1, artikkel 3, artikkel 4 nr. 1, 2 og 3 samt nr. 4 bokstav b)-k), artikkel 6 nr. 1 samt nr. 2 bokstav a), c), d) og e), artikkel 7 nr. 1 bokstav b), c) og d), nr. 2, 3 og 5, artikkel 8, 10, 13, 14 og 15 samt vedlegg I punkt 2, vedlegg II punkt 5.2 med hensyn til klasse A1, A2 og A og vedlegg IV, V og VI. De skal umiddelbart oversende Kommissjonen teksten til disse bestemmelsene.

2. De skal anvende disse bestemmelsene fra 19. januar 2013.

3. Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. De skal også inneholde opplysning om at henvisninger i gjeldende lover og forskrifter til det opphevede direktivet skal forstås som henvisninger til dette direktiv. Nærmere regler for henvisningen samt dens ordlyd fastsettes av medlemsstatene.

4. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de viktigste internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler.

Artikkel 17

Oppheving

Direktiv 91/439/EØF oppheves med virkning fra 19. januar 2013 uten at det berører medlemsstatenes forpliktelser med hensyn til fristene nevnt i vedlegg VII del B for innarbeiding av nevnte direktiv i nasjonal lovgivning.

Artikkel 2 nr. 4 i direktiv 91/439/EØF oppheves 19. januar 2007.

Henvisninger til det opphevede direktiv skal forstås som henvisninger til dette direktiv og leses som angitt i sammenligningstabellen i vedlegg VIII.

Artikkel 18

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 2 nr. 1, artikkel 5, artikkel 6 nr. 2 bokstav b), artikkel 7 nr. 1 bokstav a), artikkel 9, artikkel 11 nr. 1, 3, 4, 5 og 6, artikkel 12 og vedlegg I, II og III får anvendelse fra 19. januar 2009.

Artikkel 19

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 20. desember 2006.

For Europaparlamentet

J. BORRELL FONTELLES

President

For Rådet

J. KORKEAOJA

Formann

VEDLEGG I

BESTEMMELSER om EF-MODELLEN FOR førerkort

1. De fysiske egenskapene ved EF-modellen for førerkort skal være i samsvar med ISO-standard 7810 og 7816-1.

Kortet skal lages av polykarbonat.

Metodene som anvendes for å kontrollere at førerkortenes egenskaper oppfyller internasjonale standarder, skal være i samsvar med ISO 10373.

2. Førerkortenes fysiske sikkerhet

Truslene mot førerkortenes fysiske sikkerhet er:

- produksjon av falske kort: framstilling av et nytt objekt som har stor likhet med dokumentet, enten ved at objektet lages fra grunnen av eller ved å kopiere et originaldokument,
- vesentlig endring: endring av en egenskap i et originaldokument, f.eks. ved å endre noen av opplysningene som er trykt på dokumentet.

Den samlede sikkerheten ligger i systemet som helhet, som består av framgangsmåten for søknad, dataoverføringen, materialet i selve kortet, trykketeknikken, et minsteantall ulike sikkerhetslementer og individualiseringsprosessen.

- a) Materialet som brukes til førerkortet, skal sikres mot forfalskning ved bruk av følgende teknikker (obligatoriske sikkerhetslementer):

- kortene skal ikke reagere på UV-stråler,
- sikkerhetsmønstret bakgrunn, som ved hjelp av regnbuetrykk med flere sikkerhetstrykkfarger og positivt og negativt guillocketrykk, skal hindre forfalskning ved skanning, trykking eller kopiering. Mønstret skal ikke være sammensatt av primærfargene (CMYK), skal ha en kompleks mønsterutforming i minst to spesialfarger og skal inneholde mikroskrift,
- optisk variable elementer som gir tilstrekkelig beskyttelse mot kopiering og manipulering av fotografiet,
- lasergraving,
- i området der fotografiet er plassert, bør den sikkerhetsmønstrede bakgrunnen og fotografiet overlape hverandre i det minste langs kanten av fotografiet (svakere mønster).

- b) I tillegg skal materialet som brukes til førerkort, sikres mot forfalskning ved bruk av minst tre av følgende teknikker (ytterligere sikkerhetslementer):

- trykkfarger som varierer med synsvinkelen*,
- trykkfarger som varierer med temperaturen*,
- tilpassede hologrammer*,
- varierende laserbilder*,
- ultrafiolett, fluorescerende trykkfarge, synlig og gjennomsiktig,
- iriserende trykk,
- digitalt vannmerke i bakgrunnen,
- infrarøde eller fosforescerende pigmenter,
- følbare tegn, symboler eller mønstre*.

- c) Medlemsstatene kan fritt innføre ytterligere sikkerhetslementer. I første rekke bør de teknikkene som er merket med en asterisk benyttes, ettersom de gjør det mulig å kontrollere kortets gyldighet uten særskilte hjelpemidler.

3. Førerkortet skal ha to sider.

Side 1 skal inneholde:

- a) betegnelsen «førerkort» med store bokstaver på språket eller språkene i den utstedende medlemsstat,
- b) navnet på medlemsstaten som utsteder førerkortet (valgfritt),

- c) nasjonalitetsmerket til medlemsstaten som utsteder førerkortet, trykt i negativ i et blått rektangel og omgitt av tolv gule stjerner; nasjonalitetsmerkene er som følger:

B:	Belgia
CZ:	Tsjekkia
DK:	Danmark
D:	Tyskland
EST:	Estland
GR:	Hellas
E:	Spania
F:	Frankrike
IRL:	Irland
I:	Italia
CY:	Kypros
LV:	Latvia
LT:	Litauen
L:	Luxembourg
H:	Ungarn
M:	Malta
NL:	Nederland
A:	Østerrike
PL:	Polen
P:	Portugal
SLO:	Slovenia
SK:	Slovakia
FIN:	Finland
S:	Sverige
UK:	Det forente kongerike

- d) opplysninger som gjelder særskilt for det utstedte førerkortet, med følgende nummerering:

1. innehaverens etternavn,
2. innehaverens fornavn,
3. innehaverens fødselsdato og fødested,
4. a) førerkortets utstedelsesdato,
b) førerkortets utløpsdato eller en tankestrek dersom gyldighetstiden er ubegrenset i henhold til artikkel 7 nr. 2 bokstav c),
c) navnet på utstedende myndighet (kan trykkes på side 2),
d) et annet nummer enn det som er oppført i rubrikk 5, for forvaltningsformål (valgfritt),
5. førerkortets nummer,
6. fotografi av innehaveren,
7. innehaverens underskrift,
8. fast bosted eller postadresse (valgfritt),
9. kjøretøyklasse(r) som innehaveren har rett til å føre (nasjonale klasser skal trykkes med en annen skrifttype enn de harmoniserte klassene),

- e) betegnelsen «EF-modell» på språket eller språkene i den utstedende medlemsstat og betegnelsen «førerkort» på de øvrige fellekapspråkene, trykt i lyserød farge for å utgjøre førerkortets bakgrunn:

Permiso de Conducción

Řidičský průkaz

Kørekort

Führerschein

Juhiluba

Άδεια Οδήγησης

Driving Licence

Permis de conduire

Ceadúas Tiomána

Patente di guida

Vadītāja apliecība

Vairuotojo pažymėjimas

Vezetői engedély

Licenzja tas-Sewqan

Rijbewijs

Prawo Jazdy

Carta de Condução

Vodičský preukaz

Vozniško dovoljenje

Ajokortti

Körkort

- f) Referansefarger:

– blå: Pantone Reflex Blue,

– gul: Pantone Yellow.

Side 2 skal inneholde:

- a) 9. klasse(r) av kjøretøyer som innehaveren har rett til å føre (nasjonale klasser skal trykkes med en annen skrifttype enn de harmoniserte klassene),
10. første utstedelsesdato for hver klasse (denne datoen skal oppføres på nytt ved senere erstatning eller innbytte av førerkortet),
11. utløpsdato for hver klasse,
12. tilleggsopplysninger eller begrensninger i kodeform for hver klasse.

Følgende koder skal benyttes:

– kode 01-99: harmoniserte fellekapskoder

FØRER (medisinske årsaker)

01. synskorreksjon og/eller -vern

01.01 Brillor

01.02 Kontaktlinse(r)

01.03 Verneglass

01.04 Ugjennomsiktig linse

01.05 Øyelapp

01.06 Brillor eller kontaktlinser

- 02. Høreapparat/kommunikasjonshjelpemiddel
 - 02.01 Høreapparat for ett øre
 - 02.02 Høreapparat for to ører
- 03. Arm- eller beinprotese/-ortose
 - 03.01 Armprotese/-ortose
 - 03.02 Beinprotese/-ortose
- 05. Kjørebegrensning (obligatorisk angivelse av underkode, kjøring begrenset av medisinske årsaker)
 - 05.01 Begrenset til kjøring på dagtid (for eksempel fra en time etter soloppgang til en time før solnedgang)
 - 05.02 Begrenset til kjøring innenfor en radius på ... km fra innehaverens bosted eller innenfor følgende by/region ...
 - 05.03 Begrenset til tur uten passasjerer
 - 05.04 Begrenset til kjøring med en hastighet på høyst ... km/t
 - 05.05 Kjøring tillatt bare sammen med en person med førerkort
 - 05.06 Begrenset til kjøring uten tilhenger
 - 05.07 Ingen kjøring på motorvei
 - 05.08 Ingen alkohol

KJØRETØYTILPASNINGER

- 10. Tilpasset girkasse
 - 10.01 Manuelt gir
 - 10.02 Automatisk gir
 - 10.03 Elektronisk gir
 - 10.04 Tilpasset girstang
 - 10.05 Ekstra girkasse ikke tillatt
- 15. Tilpasset kopling
 - 15.01 Tilpasset koplingspedal
 - 15.02 Manuell kopling
 - 15.03 Automatisk kopling
 - 15.04 Avskjermet koplingspedal eller koplingspedal som kan koples fra/slås sammen
- 20. Tilpasset bremseanlegg
 - 20.01 Tilpasset bremsepedal
 - 20.02 Større bremsepedal
 - 20.03 Bremsepedal tilpasset venstre fot
 - 20.04 Bremsepedal med fothviler
 - 20.05 Svingbar bremsepedal
 - 20.06 Manuell (tilpasset) driftsbrem
 - 20.07 Størst mulig bruk av forsterket driftsbrem
 - 20.08 Størst mulig bruk av nødbrem integrert i driftsbremsen
 - 20.09 Tilpasset parkeringsbrem
 - 20.10 Elektrisk betjent parkeringsbrem
 - 20.11 (Tilpasset) fotbetjent parkeringsbrem
 - 20.12 Avskjermet bremsepedal eller bremsepedal som kan koples fra /slås sammen
 - 20.13 Knebetjent brem
 - 20.14 Elektrisk betjent driftsbrem

- 25. Tilpassede akselerasjonssystemer
 - 25.01 Tilpasset gasspedal
 - 25.02 Gasspedal med fothviler
 - 25.03 Svingbar gasspedal
 - 25.04 Manuell gasspedal
 - 25.05 Knebetjent hastighetsregulator
 - 25.06 Servo-hastighetsregulator (elektronisk, pneumatisk osv.)
 - 25.07 Gasspedal til venstre for gasspedal
 - 25.08 Gasspedal til venstre
 - 25.09 Avskjermet gasspedal eller gasspedal som kan koples fra eller slås sammen
- 30. Tilpassede kombinerte bremse- og akselerasjonssystemer
 - 30.01 Parallele pedaler
 - 30.02 Pedaler på samme (eller nesten samme) nivå
 - 30.03 Gasspedal og bremsepedal med glideskinne
 - 30.04 Gasspedal og bremsepedal med glideskinne og ortose
 - 30.05 Frakoplede/sammenslåtte gasspedaler og bremsepedaler
 - 30.06 Hevet gulv
 - 30.07 Avskjerming på siden av bremsepedalen
 - 30.08 Avskjerming for protese på siden av bremsepedalen
 - 30.09 Avskjerming foran gasspedalene og bremsepedalene
 - 30.10 Hæl-/beinstøtte
 - 30.11 Elektrisk betjent gass og brems
- 35. Tilpassede betjeningsinnretninger
(Lysbrytere, vindusvisker/-spyler, signalhorn, lykter for retningslys osv.)
 - 35.01 Betjeningsinnretninger som kan benyttes uten negativ innvirkning på styring og håndtering.
 - 35.02 Betjeningsinnretninger som kan benyttes uten å slippe ratt og tilbehør (styrekule, gaffelgrep osv.)
 - 35.03 Betjeningsinnretninger som kan benyttes uten å slippe ratt og tilbehør (styrekule, gaffelgrep osv.) med venstre hånd
 - 35.04 Betjeningsinnretninger som kan benyttes uten å slippe ratt og tilbehør (styrekule, gaffelgrep osv.) med høyre hånd
 - 35.05 Betjeningsinnretninger som kan benyttes uten å slippe ratt og tilbehør (styrekule, gaffelgrep osv.) og kombinerte gass- og bremseinnretninger
- 40. Tilpasset styring
 - 40.01 Standard servostyring
 - 40.02 Forsterket servostyring
 - 40.03 Styring med reservesystem
 - 40.04 Forlenget rattstamme
 - 40.05 Tilpasset ratt (større og/eller tykkere ratt, ratt med mindre diameter osv.)
 - 40.06 Høydejusterbart ratt
 - 40.07 Vertikalt ratt
 - 40.08 Horisontalt ratt
 - 40.09 Fotbetjent styring
 - 40.10 Annen tilpasset styring (styrespak osv.)
 - 40.11 Styrekule på rattet
 - 40.12 Håndortose på rattet
 - 40.13 Tenodese-ortose

- 42. Tilpasset/tilpassede speil
 - 42.01 Utvendig speil på høyre (eller venstre) side
 - 42.02 Utvendig speil montert på forskjerm
 - 42.03 Innvendig tilleggsspeil som gir oversikt over trafikken
 - 42.04 Innvendig panoramaspeil
 - 42.05 Blindsonespeil
 - 42.06 Utvendig(e), elektrisk betjent(e) speil
- 43. Tilpasset fører sete
 - 43.01 Fører sete med god synshøyde og i normal avstand fra ratt og pedaler
 - 43.02 Fører sete tilpasset kroppens form
 - 43.03 Fører sete med sidestøtte for god sittestabilitet
 - 43.04 Fører sete med armlene
 - 43.05 Forlenget fører sete med glideskinne
 - 43.06 Tilpasset bilbelte
 - 43.07 Firepunktsbelte
- 44. Tilpasninger av motorsykler (obligatorisk bruk av underkode)
 - 44.01 Kombinert betjening av begge bremseser
 - 44.02 (Tilpasset) håndbrems (forhjul)
 - 44.03 (Tilpasset) fotbrems (bakhjul)
 - 44.04 (Tilpasset) gasshåndtak
 - 44.05 (Tilpasset) manuelt gir og manuell kopling
 - 44.06 (Tilpasset/tilpassede) speil
 - 44.07 (Tilpassede) betjeningsinnretninger (lykt for retningslys, bremselys ...)
 - 44.08 Setehøyde som gjør at føreren i sittestilling kan ha begge føtter i bakken samtidig
- 45. Motorsykkel med bare sidevogn
- 50. Begrenset til et bestemt kjøretøy/understallsnummer (VIN)
- 51. Begrenset til et bestemt kjøretøy/kjennemerke (VRN)

ADMINISTRATIVE OPPLYSNINGER

- 70. Innbytte av førerkort nr.... utstedt av ... (for tredjestater EU/FN-nasjonalitetsmerke, f.eks.: 70.0123456789.NL)
- 71. Duplikat av førerkort nr.... utstedt av ... (for tredjestater EU/FN-nasjonalitetsmerke, f.eks.: 71.987654321.HR)
- 72. Begrenset til kjøretøyer i klasse A med et slagvolum på høyst 125 cc og en største effekt på 11 KW (A1)
- 73. Begrenset til kjøretøyer i klasse B av typen trehjuls eller firehjuls motorsykkel (B1)
- 74. Begrenset til kjøretøyer i klasse C med en største tillatte totalmasse på høyst 7 500 kg (C1)
- 75. Begrenset til kjøretøyer i klasse D med høyst 16 sitteplasser i tillegg til fører setet (D1)

76. Begrenset til kjøretøyer i klasse C med største tillatte totalmasse på høyst 7 500 kg (C1), tilkoplede en tilhenger med største tillatte totalmasse på høyst 750 kg, forutsatt at vogntogets største tillatte totalmasse ikke overstiger 12 000 kg og at tilhengerens største tillatte totalmasse ikke overstiger trekkvognens egenvekt (C1E).
77. Begrenset til kjøretøyer i klasse D med høyst 16 sitteplasser i tillegg til førerstedet (D1), tilkoplede en tilhenger med en største tillatte totalmasse på over 750 kg, forutsatt at a) vogntogets største tillatte totalmasse ikke overstiger 12 000 kg og at tilhengerens største tillatte totalmasse ikke overstiger trekkvognens egenvekt, og b) at tilhengeren ikke brukes til persontransport (D1E)
78. Begrenset til kjøretøyer med automatgir
79. (...) Begrenset til kjøretøyer som oppfyller spesifikasjonene angitt i parentes i forbindelse med anvendelsen av artikkel 10 nr. 1 i direktiv 91/439/EØF

90.01: til venstre

90.02: til høyre

90.03: venstre

90.04: høyre

90.05: hånd

90.06: fot

90.07: kan anvendes

95. Fører som er innehaver av et kvalifikasjonsbevis, og som oppfyller kravene til faglig dyktighet i henhold til direktiv 2003/59/EF inntil ... [f.eks.: 95.01.01.2012]
96. Fører som har fullført opplæring, eller som har bestått en ferdighets- og atferdsprøve i samsvar med bestemmelsene i vedlegg V.
- kode 100 og over: nasjonale koder som gjelder bare for ferdsel på den utstedende medlemsstats territorium.

Dersom en kode gjelder for alle klasser som førerkortet er utstedt for, kan den trykkes i kolonne 9, 10 og 11

13. et felt der vertsstaten ved anvendelse av nr. 4 bokstav a) i dette vedlegg kan påføre førerkortet opplysninger som er nødvendige av administrative hensyn,
14. et felt der den utstedende medlemsstat kan påføre førerkortet opplysninger som er nødvendige av administrative hensyn eller har sammenheng med trafiksikkerheten (valgfritt). Dersom opplysningene faller inn under rubrikkene i dette vedlegg, skal nummeret på den aktuelle rubrikken stå foran opplysningene.

Etter skriftlig samtykke fra innehaveren kan dette feltet også påføres opplysninger som ikke er nødvendige av administrative hensyn eller ikke har sammenheng med trafiksikkerheten; påføring av slike opplysninger må ikke på noen måte påvirke modellens anvendelse som førerkort,

- b) en forklaring av de nummererte rubrikkene på side 1 og 2 av førerkortet (i det minste rubrikk 1, 2, 3, 4a, 4b, 4c, 5, 10, 11 og 12).

Dersom en medlemsstat ønsker å angi disse opplysningene på et annet nasjonalt språk enn tsjekkisk, dansk, nederlandsk, engelsk, estisk, finsk, fransk, tysk, gresk, ungarsk, italiensk, latvisk, litauisk, maltesisk, polsk, portugisisk, slovakisk, slovensk, spansk eller svensk, skal den, med forbehold for de øvrige bestemmelsene i dette vedlegg, utarbeide en tospråklig utgave av førerkortet der et av de ovennevnte språkene anvendes,

- c) det skal avsettes plass på EF-modellen for førerkort slik at det eventuelt kan settes inn en mikroprosessor eller en tilsvarende edb-innretning.

4. Særlige bestemmelser

- a) Dersom innehaveren av et førerkort utstedt av en medlemsstat i samsvar med dette vedlegg har sitt vanlige bosted i en annen medlemsstat, kan sistnevnte stat påføre opplysninger som er nødvendige av administrative hensyn, forutsatt at denne typen opplysninger også påføres de førerkort den selv utsteder, og at det er tilstrekkelig plass til det.
- b) Etter samråd med Kommisjonen kan medlemsstatene, med forbehold for de øvrige bestemmelsene i dette vedlegg, tilføye farger eller merking, f.eks. strekkoder og nasjonale symboler.

Som et ledd i den gjensidige godkjenningen av førerkort kan strekkoden ikke inneholde andre opplysninger enn dem som allerede er angitt i lesbar form på førerkortet, eller som er nødvendige for utstedelsen av førerkortet.

EF-modellen for FØRERKORT

Side 1 FØRERKORT [MEDLEMSSTAT]

	PERMIS DE CONDUIRE	ÉTAT MEMBRE
6 PHOTO	1.	
	2.	
	3.	
	4a.	4c.
	4b.	(4d.)
	5.	
	7.	
	(8.)	
9.		

Side 2 1. Etternavn 2. Fornavn 3. Fødselsdato og fødested 4a. Førerkortets utstedelsesdato 4b. Offisiell utløpsdato 4c. Utstedt av 5. Førerkortnummer 8. Bosted 9. Klasse⁽¹⁾ 10. Utstedelsesdato etter klasse 11. Utløpsdato etter klasse 12. Begrensninger

13.	9.	10.	11.	12.
	A1 			
	A 			
(14)	B1 			
	B 			
	C1 			
	C 			
	D1 			
	D 			
	BE 			
	C1E 			
	CE 			
	D1F 			
	DE 			

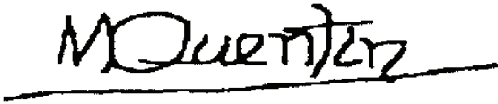
1. Nom 2. Prénom 3. Date et lieu de naissance 4a. Date de délivrance du permis de conduire 4b. Date d'expiration administrative 4c. Délivré par 5. Numéro de permis 8. Domicile 9. Catégorie 13. Date de délivrance par catégorie 14. Date d'expiration par catégorie 15. Restrictions

⁽¹⁾ Merk: et piktogram og en linje for klasse AM vil bli lagt til.
Merk: betegnelsen «A2» vil bli lagt til i avsnittet om motorsykelklasser.

EKSEMPEL PÅ FØRERKORT ETTER EF-MODELLEN

BELGISK FØRERKORT (til orientering)

	RIJBEWIJS	KONINKRIJK BELGIE
	1. Steven	
6. FOTO	2. Anne-Marie M.E.	
	3. 01.04.73 D-53170 Bonn	
	4a. 01.07.96 4c. B-9000 Gent	
	4b. 30.06.06	
	5. DA 003 360	
	7.	
	9. A B	

	PERMIS DE CONDUIRE ROYAUME DE BELGIQUE	
	1. Quentin	
6 PHOTO	2. Maria N.E.	
	3. 01.04 73 B-7000 Mons	
	4a. 01.07.96 4c. B-1180 Uccle	
	4b. 30.06.06	
	5. DA 003 361	
	7.	
	9. A B	

VEDLEGG II

I. MINSTEKRAV TIL FØRERPRØVEN

Medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å sikre at kandidatene virkelig har de kunnskaper og ferdigheter og utviser den atferd som kreves for å føre motorvogn. Prøven som innføres for dette formål, skal bestå av:

- en teoretisk prøve, og deretter
- en ferdighets- og atferdsprøve.

Prøvene skal finne sted under følgende vilkår:

A. TEORETISK PRØVE

1. **Form**

Det skal velges en form som gjør det mulig å fastslå om kandidaten har de kunnskaper som er nevnt i nr. 2, 3 og 4.

Alle som søker om førerkort for en kjøretøyklasse og som allerede har bestått en teoretisk prøve for et førerkort for en annen klasse, kan unntas fra fellesbestemmelsene i nr. 2-4.

2. **Prøvens innhold for alle kjøretøyklasser**

2.1. Prøven skal inneholde spørsmål om alle punktene oppført nedenfor, men utformingen av spørsmålene overlates til hver enkelt medlemsstat:

2.1.1. Veitrafikkreglene:

- særlig med hensyn til trafikkskilter, herunder oppmerking og signaler, vikeplikt og fartsgrenser.

2.1.2. Føreren:

- betydningen av oppmerksomhet og hensynsfull opptreden overfor andre trafikanter,
- oppfatningsevne, dømmekraft og evne til å ta avgjørelser, særlig reaksjonstid og endringer i førerens atferd på grunn av alkohol, narkotika, legemidler, sinnstilstand og tretthet.

Veien:

- de viktigste prinsippene for overholdelse av sikkerhetsmargin mellom kjøretøyer, bremselengder og veigrep under ulike vær- og veiforhold,
- risikofaktorer forbundet med kjøring ved ulike veiforhold, særlig endringer som inntreffer ved ulike værforhold og til forskjellige tider på døgnet,
- ulike veitypers særegenskaper og de lovfestede krav som gjelder for dem.

2.1.4. Andre trafikanter:

- særlige risikofaktorer forbundet med andre trafikanters manglende erfaring, særlig utsatte grupper som f.eks. barn, fotgjengere, syklistene og bevegelseshemmede personer,
- fare forbundet med trafikken og med føring av ulike kjøretøytyper og førernes ulike siktmuligheter.

2.1.5. Alminnelige bestemmelser og annet:

- bestemmelser om de administrative dokumenter som kreves ved bruk av kjøretøyet,
- alminnelige regler for hvordan føreren skal forholde seg ved ulykkestilfeller (plassere varslingsutstyr og slå alarm) og hva som eventuelt kan gjøres for å hjelpe trafikkofre,
- sikkerhetsfaktorer i forbindelse med kjøretøy, last og passasjerer.

2.1.6. Forholdsregler som må tas når kjøretøyet forlates.

2.1.7. Mekaniske forhold som er av betydning for trafikksikkerheten: kandidatene må kunne oppdage de alminneligste feil som særlig kan ha innvirkning på styring, hjuloppheng og bremses, dekk, lykter og retningslys, refleksinnretninger, speil, frontrute og vindusviskere, eksosanlegg, bilbelter og signalhorn.

- 2.1.8. Sikkerhetsutstyr for kjøretøyer, særlig bruken av bilbelter, hodestøtter og sikringsutstyr for barn.
- 2.1.9. Regler for miljøvennlig bruk av kjøretøyet (riktig bruk av signalhorn, moderat drivstofforbruk, begrensning av forurensende utslipp osv.).

3. Særlige bestemmelser for klasse A1, A2 og A

- 3.1. Obligatorisk kontroll av generelle kunnskaper om:
 - 3.1.1. bruk av verneutstyr som f.eks. hansker, støvler, klær og styrthjelm,
 - 3.1.2. motorsykkelførerens synlighet for andre trafikanter.
 - 3.1.3. Risikofaktorer forbundet med kjøring ved ulike veiforhold, som beskrevet ovenfor, med særlig vekt på glatte partier, som f.eks. kumlokk, veimerking som linjer og piler samt sporveisskinner,
 - 3.1.4. mekaniske forhold som er av betydning for trafikksikkerheten og som er angitt ovenfor, med særlig vekt på nødstoppbryter, oljenivåer og kjede.

4. Særlige bestemmelser for klasse C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 og D1E

- 4.1. Obligatorisk kontroll av generelle kunnskaper om:
 - 4.1.1. regler for kjøre- og hviletid som fastsatt i rådsforordning (EØF) nr. 3820/85 av 20. desember 1985 om harmonisering av visse bestemmelser på det sosiale område innen veitransport⁽¹⁾; bruk av fartsskriver som fastsatt i rådsforordning (EØF) nr. 3821/85 av 20. desember 1985 om bruk av fartsskriver innen veitransport⁽²⁾,
 - 4.1.2. regler for transporttypen: gods eller passasjerer,
 - 4.1.3. kjøretøy- og transportdokumenter som kreves for nasjonal og internasjonal transport av gods og passasjerer,
 - 4.1.4. hvordan man skal forholde seg i en ulykkessituasjon; kunnskap om hvilke tiltak som skal treffes etter en ulykke eller en lignende hendelse, særlig nødtiltak som f.eks. evakuering av passasjerer, samt grunnleggende kunnskap om førstehjelp,
 - 4.1.5. forholdsregler som må tas ved fjerning og skifte av hjul,
 - 4.1.6. regler for kjøretøyers vekt og mål; regler for hastighetsbegrensere,
 - 4.1.7. hindringer i førerens og andre trafikanters utsyn på grunn av kjøretøyets særtrekk,
 - 4.1.8. lesing av veikart; ruteplanlegging, herunder bruk av elektroniske navigasjonssystemer (valgfritt),
 - 4.1.9. sikkerhetsfaktorer ved lasting av kjøretøyet, kontroll av lasten (stuing og sikring), vanskeligheter med forskjellige typer last (for eksempel væsker, hengende last ...), lasting og lossing av gods samt bruk av lasteutstyr (gjelder bare klasse C, CE, C1 og C1E),
 - 4.1.10. førerens ansvar ved persontransport og passasjerenes komfort og sikkerhet, transport av barn, nødvendige kontroller før avreise; alle busstyper bør omfattes av den teoretiske prøven (busser til offentlig transport, turvogner, busser med særskilte mål, ...) (bare klasse D, DE, D1, D1E).
- 4.2. Obligatorisk kontroll av generelle kunnskaper om følgende tilleggsbestemmelser som gjelder for klasse C, CE, D og DE:
 - 4.2.1. prinsippene for hvordan forbrenningsmotorer, væsker (f.eks. motorolje, kjølevæske, vindusspylervæske), drivstoffsystemet, det elektriske systemet, tenningsystemet, overføringssystemet (kopling, girkasse osv.) er konstruert og virker,

⁽¹⁾ EFT L 370 av 31.12.1985, s. 1. Forordningen opphevet ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 561/2006 (EUT L 102 av 11.4.2006, s. 1).

⁽²⁾ EFT L 370 av 31.12.1985, s. 8. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 561/2006.

- 4.2.2. smøring og frostsikring,
- 4.2.3. prinsippene for konstruksjon, montering, riktig bruk og vedlikehold av dekk,
- 4.2.4. prinsippene for ulike typer bremseutstyr og turtallsregulatorer, deres virkemåte, hoveddeler, tilkopling, bruk og daglige vedlikehold samt bruk av blokkeringsfrie bremseser,
- 4.2.5. prinsippene for ulike typer koplinger, deres virkemåte, hoveddeler, tilkopling, bruk og daglige vedlikehold (bare klasse CE, DE),
- 4.2.6. metoder for å finne årsakene til havari,
- 4.2.7. forebyggende vedlikehold av kjøretøyer og nødvendige løpende reparasjoner,
- 4.2.8. førerens ansvar med hensyn til mottak, transport og levering av gods i samsvar med avtalte vilkår (bare klasse C, CE).

B. FERDIGHETS- OG ATFERDSPRØVE

5. Kjøretøyet og dets utstyr

- 5.1. For å føre kjøretøy med manuelt gir forutsettes det at ferdighets- og atferdsprøven er bestått i kjøretøy med manuelt gir.

Består kandidaten ferdighets- og atferdsprøven i et kjøretøy med automatisk gir, skal dette angis på førerkort som utstedes på grunnlag av en slik prøve. Førerkort med denne påskriften kan brukes bare til å føre kjøretøy med automatisk gir.

Med «kjøretøy med automatisk gir» menes et kjøretøy der girutvekslingsforholdet mellom motor og hjul kan endres bare ved bruk av gasspedal eller bremseser.

- 5.2. Kjøretøyer som brukes til ferdighets- og atferdsprøvene, skal oppfylle minstekravene nedenfor. Medlemsstatene kan fastsette strengere krav i forbindelse med disse kriteriene, eller tilføye flere.

Klasse A1:

Motorsykkel i klasse A1 uten sidevogn, med et slagvolum på minst 120 cm³, som kan oppnå en hastighet på minst 90 km/t.

Klasse A2:

Motorsykkel uten sidevogn, med et slagvolum på minst 400 cm³ og en effekt på minst 25 kW.

Klasse A:

Motorsykkel uten sidevogn, med et slagvolum på minst 600 cm³ og en effekt på minst 40 kW.

Klasse B:

Firehjuls kjøretøy i klasse B som kan oppnå en hastighet på minst 100 km/t.

Klasse BE:

Vogntog bestående av et prøvekjøretøy i klasse B og en tilhenger med en største tillatte totalmasse på minst 1 000 kg, som kan oppnå en hastighet på minst 100 km/t og som ikke hører inn under klasse B; tilhengerens lasterom skal bestå av en lukket kassekonstruksjon som er minst like bred og like høy som motorvognen; den lukkede kassekonstruksjonen kan også være litt smalere enn motorvognen, forutsatt at sikt bakover kan oppnås bare ved hjelp av motorvognens utvendige speil; tilhengeren skal ha en faktisk totalmasse på minst 800 kg.

Klasse B1:

Firehjuls motorsykkel som kan oppnå en hastighet på minst 60 km/t.

Klasse C:

Kjøretøy i klasse C med en største tillatte totalmasse på minst 12 000 kg, en lengde på minst 8 m og en bredde på minst 2,40 m som kan oppnå en hastighet på minst 80 km/t og er utstyrt med blokkeringsfrie bremses, en girkasse med minst åtte gir forover og en fartsskriver i samsvar med forordning (EØF) nr 3821/85; lasterommet skal bestå av en lukket kassekonstruksjon som er minst like bred og like høy som førerhuset; kjøretøyet skal ha en faktisk totalmasse på minst 10 000 kg.

Klasse CE:

Enten et semitrailervogntog eller et vogntog bestående av et prøvekjøretøy i klasse C og en tilhenger med en lengde på minst 7,5 m; både semitrailervogntoget og vogntoget skal ha en største tillatte totalmasse på minst 20 000 kg, en lengde på minst 14 m og en bredde på minst 2,40 m, kunne oppnå en hastighet på minst 80 km/t og være utstyrt med blokkeringsfrie bremses, en girkasse med minst åtte gir forover og en fartsskriver i samsvar med forordning (EØF) nr. 3821/85; lasterommet skal bestå av en lukket kassekonstruksjon som er minst like bred og like høy som førerhuset; både semitrailervogntoget og vogntoget skal ha en faktisk totalmasse på minst 15 000 kg.

Klasse C1:

Kjøretøy i klasse C1 med en største tillatte totalmasse på minst 4 000 kg og en lengde på minst 5 m som kan oppnå en hastighet på minst 80 km/t og er utstyrt med blokkeringsfrie bremses og en fartsskriver i samsvar med forordning (EØF) nr. 3821/85; lasterommet skal bestå av en lukket kassekonstruksjon som er minst like bred og like høy som førerhuset.

Klasse C1E:

Vogntog bestående av et prøvekjøretøy i klasse C1 og en tilhenger med en største tillatte totalmasse på minst 1 250 kg; vogntoget skal ha en lengde på minst 8 m og kunne oppnå en hastighet på minst 80 m/t; tilhengerens lasterom skal bestå av en lukket kassekonstruksjon som er minst like bred og like høy som førerhuset; den lukkede kassekonstruksjonen kan også være litt smalere enn førerhuset, forutsatt at sikt bakover kan oppnås bare ved hjelp av motorvognens utvendige speil; tilhengeren skal ha en faktisk totalmasse på minst 800 kg.

Klasse D:

Kjøretøy i klasse D med en lengde på minst 10 m og en bredde på minst 2,40 m som kan oppnå en hastighet på minst 80 km/t og er utstyrt med blokkeringsfrie bremses og en fartsskriver i samsvar med forordning (EØF) nr. 3821/85.

Klasse DE:

Vogntog bestående av et prøvekjøretøy i klasse D og en tilhenger med en største tillatte totalmasse på minst 1 250 kg og en bredde på minst 2,40 m som kan oppnå en hastighet på minst 80 km/t; tilhengerens lasterom skal bestå av en lukket kassekonstruksjon som er minst 2 m bred og 2 m høy; tilhengeren skal ha en faktisk totalmasse på minst 800 kg.

Klasse D1:

Kjøretøy i klasse D1 med en største tillatte totalmasse på minst 4 000 kg og en lengde på minst 5 m som kan oppnå en hastighet på minst 80 km/t og er utstyrt med blokkeringsfrie bremses og en fartsskriver i samsvar med forordning (EØF) nr. 3821/85.

Klasse D1E:

Vogntog bestående av et prøvekjøretøy i klasse D1 og en tilhenger med en største tillatte totalmasse på minst 1 250 kg som kan oppnå en hastighet på minst 80 km/t; tilhengerens lasterom skal bestå av en lukket kassekonstruksjon som er minst 2 m bred og 2 m høy; tilhengeren skal ha en faktisk totalmasse på minst 800 kg.

Prøvekjøretøyer i klasse BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 og D1E som ikke er i samsvar med minstekravene ovenfor, men som var i bruk på eller før ikrafttredelsesdatoen for dette direktiv, kan fortsatt brukes i et tidsrom på høyst ti år etter nevnte dato. Bestemmelser om disse kjøretøyenes last skal innarbeides av medlemsstatene i nasjonal lovgivning senest ti år etter at kommisjonsdirektiv 2000/56/EF trådte i kraft⁽¹⁾.

6. Ferdigheter og atferd som skal prøves med hensyn til klasse A1, A2 og A

6.1. *Forberedelse og teknisk kontroll av kjøretøyet med henblikk på trafiksikkerhet*

Kandidatene må vise at de kan gjøre forberedelser til sikker kjøring ved å oppfylle følgende krav:

- 6.1.1. tilpasse verneutstyr, som f.eks. hansker, støvler, klær og styrthjelm,
- 6.1.2. foreta en vilkårlig kontroll av dekk, bremses, styring, nødstoppbryter (dersom det er aktuelt), kjede, oljenivåer, lys, refleksinnretninger, lykter for retningslys og signalhorn.
- 6.2. *Særlige manøvrer som skal prøves med henblikk på trafiksikkerhet*
- 6.2.1. Plassere motorsykkelen på parkeringsstøtten, ta den ned fra parkeringsstøtten og flytte den uten hjelp av motor ved å gå ved siden av den,
- 6.2.2. parkere motorsykkelen på parkeringsstøtten,
- 6.2.3. minst to manøvrer som skal utføres ved lav hastighet, herunder en slalåmmanøver; dette skal gjøre det mulig å vurdere håndtering av kopling i kombinasjon med brems, balanse, synsretning og plassering på motorsykkelen samt plassering av føttene på fotstøttene,
- 6.2.4. minst to manøvrer som skal utføres ved høyere hastighet, hvorav en skal utføres i annet eller tredje gir, i minst 30 km/t, og en manøver som består i å unngå en hindring i en hastighet på minst 50 km/t; dette skal gjøre det mulig å vurdere plassering på motorsykkelen, synsretning, balanse, styreteknikk og teknikk for skifte av gir,
- 6.2.5. bremsing: det skal utføres minst to bremseøvelser, herunder en nødbremsing ved en hastighet på minst 50 km/t; dette skal gjøre det mulig å vurdere bruk av for- og bakbrems, synsretning samt plassering på motorsykkelen.

De særlige manøvrene nevnt i nr. 6.2.3-6.2.5 skal innføres senest fem år etter at direktiv 2000/56/EF er trådt i kraft.

6.3. *Atferd i trafikken*

Kandidaten skal under normale trafikkforhold, på en sikker måte og med nødvendig forsiktighet utføre alle følgende manøvrer:

- 6.3.1. forlate en parkeringsplass, fortsette kjøring etter en stans i trafikken, kjøre ut av en utkjørsel,
- 6.3.2. kjøre på rett vei, passere motgående kjøretøyer, også på steder med innsnevring,
- 6.3.3. kjøre gjennom kurver,
- 6.3.4. veikryss: nærme seg og passere ulike typer veikryss,
- 6.3.5. endre retning: svinge til høyre og venstre; skifte kjørefelt,
- 6.3.6. kjøre inn på eller ut av motorveier eller lignende (dersom det er aktuelt): påkjøring i akselerasjonsfelt; avkjøring i retardasjonsfelt,
- 6.3.7. forbikjøring/passering: kjøre forbi annen trafikk (om mulig), passere hindringer som for eksempel parkerte biler, bli forbikjørt av annen trafikk (dersom det er aktuelt),
- 6.3.8. særlige veidetaljer (dersom det er aktuelt): rundkjøringer, planoverganger, holdeplasser for buss eller sporvogn, gangfelter samt kjøring oppover eller nedover lange bakker,
- 6.3.9. ta de nødvendige forholdsregler når kjøretøyet forlates.

⁽¹⁾ Kommisjonsdirektiv 2000/56/EF av 14. september 2000 om endring av rådsdirektiv 91/439/EØF om førerkort (EFT L 237 av 21.9.2000, s. 45).

7. Ferdigheter og atferd som skal prøves i forbindelse med klasse B, B1 og BE**7.1. Forberedelse og teknisk kontroll av kjøretøyet med henblikk på trafiksikkerhet**

Kandidatene må vise at de kan gjøre forberedelser til sikker kjøring ved å oppfylle følgende krav:

- 7.1.1. justere setet om nødvendig for å oppnå riktig sittestilling,
- 7.1.2. justere speil, bilbelter og eventuelle hodestøtter,
- 7.1.3. kontrollere at dørene er lukket,
- 7.1.4. foreta en vilkårlig kontroll av dekk, styring, bremsesystem, væsker (f.eks. motorolje, kjølevæske, vindusspylervæske), lys, refleksinnretninger, lykter for retningslys og signalhorn,
- 7.1.5. kontrollere sikkerhetsfaktorer i forbindelse med lasting av kjøretøyet: påbygg, presenning, lastedører, sikring av førerhus, lastemåte, lastsikring (bare klasse BE),
- 7.1.6. kontrollere koplingsinnretning, bremsesystem og elektriske forbindelser (bare klasse BE).

7.2. Klasse B og B1: særlige manøvrer som skal prøves med henblikk på trafiksikkerhet

Et utvalg av følgende manøvrer skal prøves (minst to manøvrer blant de fire punktene, en av dem skal innebære rygging):

- 7.2.1. rygge i rett linje eller rygge til høyre eller venstre rundt et hjørne uten å skifte kjørefelt,
 - 7.2.2. snu kjøretøyet i motsatt retning ved å bruke revers- og framovergir,
 - 7.2.3. parkere kjøretøyet og forlate en parkeringsplass (parallel, skrå eller vinkelrett parkering) ved å kjøre forover eller rygge på flat mark samt i oppover- og nedoverbakke,
 - 7.2.4. foreta presis nødbremsing; å foreta nødbremsing er imidlertid valgfritt.
- 7.3. Klasse BE: særlige manøvrer som skal prøves med henblikk på trafiksikkerhet**
- 7.3.1. til- og frakopling av tilhenger; denne manøveren skal begynne med trekkvognen og tilhengeren stående ved siden av hverandre (dvs. ikke etter hverandre på en linje),
 - 7.3.2. rygge langs en kurve med en profil som medlemsstatene selv kan fastsette,
 - 7.3.3. parkere sikkert for lasting/lossing.

7.4. Atferd i trafikken

Kandidaten skal under normale trafikkforhold, på en sikker måte og med nødvendig forsiktighet utføre alle følgende manøvrer:

- 7.4.1. forlate en parkeringsplass, fortsette kjøring etter en stans i trafikken, kjøre ut av en utkjørsel,
- 7.4.2. kjøre på rett vei, passere motgående kjøretøyer, også på steder med innsnevring,
- 7.4.3. kjøre gjennom kurver,
- 7.4.4. veikryss: nærme seg og passere ulike typer veikryss,
- 7.4.5. endre retning: svinge til høyre og venstre; skifte kjørefelt,
- 7.4.6. kjøre inn på eller ut av motorveier eller lignende (dersom det er aktuelt): påkjøring i akselerasjonsfelt, avkjøring i retardasjonsfelt,
- 7.4.7. forbikjøring/passering: kjøre forbi annen trafikk (om mulig), passere hindringer, for eksempel parkerte biler; bli forbikjørt av annen trafikk (dersom det er aktuelt),
- 7.4.8. særlige veidetalljer (dersom det er aktuelt): rundkjøringer, planoverganger, holdeplasser for buss eller sporvogn, gangfelter samt kjøring oppover eller nedover lange bakker,
- 7.4.9. ta de nødvendige forholdsregler når kjøretøyet forlates.

8. Ferdigheter og atferd som skal prøves med hensyn til klasse C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 og D1E**8.1. Forberedelse og teknisk kontroll av kjøretøyet med henblikk på trafiksikkerhet**

Kandidatene må vise at de kan gjøre forberedelser til sikker kjøring ved å oppfylle følgende krav:

- 8.1.1. justere setet om nødvendig for å oppnå riktig sittestilling,
- 8.1.2. justere speil, bilbelter og eventuelle hodestøtter,
- 8.1.3. Foreta vilkårlige kontroller av dekk, styring, bremses, lys, refleksinnretninger, lykter for retningslys og signalhorn,
- 8.1.4. kontrollere servobremse og servostyring, kontrollere hjul, hjulmuttere, skvettskjermer, frontrute, vinduer og vindusviskere og væsker (f.eks. motorolje, kjølevæske, vindusspylervæske); kontrollere og bruke instrumentbordet, herunder fartsskriver som fastsatt i forordning (EØF) nr. 3821/85,
- 8.1.5. kontrollere lufttrykk, lufttanker og hjuloppheng,
- 8.1.6. kontrollere sikkerhetsfaktorer i forbindelse med lasting av kjøretøyet: påbygg, presenning, lastedører, eventuelle lasteinnetninger, sikring av førerhus (dersom det er aktuelt), lastemåte, lastsikring (bare klasse C, CE, C1, C1E),
- 8.1.7. kontrollere koplingsinnretning, bremses og elektriske forbindelser (bare klasse CE, C1E, DE og D1E),
- 8.1.8. være i stand til å treffe særlige tiltak i forbindelse med kjøretøyets sikkerhet, kontrollere påbygg, dører nødutganger, førstehjelpsutstyr, brannslukkingsapparater og annet sikkerhetsutstyr (bare klasse D, DE, D1, D1E),
- 8.1.9. lesing av veikart; ruteplanlegging, herunder bruk av elektroniske navigasjonssystemer (valgfritt).

8.2. Særlige manøvrer som skal prøves med henblikk på trafiksikkerhet

- 8.2.1. til- og frakopling av tilhenger; denne manøveren skal begynne med trekkvognen og tilhengeren stående ved siden av hverandre (dvs. ikke etter hverandre på en linje),
- 8.2.2. rygge langs en kurve med en profil som medlemsstatene selv kan fastsette,
- 8.2.3. parkere sikkert for lasting/lossing ved en lasterampe eller -plattform eller lignende (bare klasse C, CE, C1 og C1E),
- 8.2.4. parkere for å la passasjerer gå på eller av bussen på en sikker måte (bare klasse D, DE, D1 og D1E).

8.3. Atferd i trafikken

Kandidaten skal under normale trafikkforhold, på en sikker måte og med nødvendig forsiktighet utføre alle følgende manøvrer:

- 8.3.1. forlate en parkeringsplass, fortsette kjøring etter en stans i trafikken, kjøre ut av en utkjørning,
- 8.3.2. kjøre på rett vei; passere motgående kjøretøyer, også på steder med innsnevninger,
- 8.3.3. kjøre gjennom kurver,
- 8.3.4. veikryss: nærme seg og passere ulike typer veikryss,
- 8.3.5. endre retning: svinge til høyre og venstre; skifte kjørefelt,
- 8.3.6. kjøre inn på eller ut av motorveier eller lignende (dersom det er aktuelt): påkjøring i akselerasjonsfelt; avkjøring i retardasjonsfelt,
- 8.3.7. forbikjøring/passering: kjøre forbi annen trafikk (om mulig); passere hindringer som for eksempel parkerte biler; bli forbikjørt av annen trafikk (dersom det er aktuelt),

- 8.3.8. særlige veidetall (dersom det er aktuelt): rundkjøringer, planoverganger, holdeplasser for buss eller sporvogn, gangfelt samt kjøring oppover eller nedover lange bakker,
- 8.3.9. ta de nødvendige forholdsregler når kjøretøyet forlates.

9. Vurdering av ferdighets- og atferdsprøven

- 9.1. Vurderingen skal i alle ovennevnte trafikk situasjoner gjenspeile kandidatens fortrolighet med de ulike innretningene i kjøretøyet og hvor sikkert vedkommende kjører i trafikken. Sensor skal føle seg trygg mens prøven pågår. Ved kjørefeil eller farlig atferd som setter prøvekjøretøyets, passasjerens eller andre trafikanters umiddelbare sikkerhet i fare, anses prøven som ikke bestått uansett om sensoren eller en passasjer må gripe inn eller ikke. Sensor kan imidlertid fritt avgjøre om den praktiske prøven skal fullføres eller ikke.

Sensorene må opplæres til å foreta en korrekt vurdering av kandidatens evne til å kjøre sikkert. Sensorenes arbeid skal overvåkes og kontrolleres av et organ som er godkjent av medlemsstaten, med henblikk på å sikre en korrekt og enhetlig vurdering av feil, i samsvar med standardene fastsatt i dette vedlegg.

- 9.2. Ved vurderingen skal sensorene være særlig oppmerksomme på om kandidaten kjører defensivt og har god samhandling med andre trafikanter. Dette bør gjenspeiles i den generelle kjørestilen og tas hensyn til i sensorens samlede vurdering av kandidaten. Kriteriene omfatter tilpasset og bestemt (sikker) kjøring, der det tas hensyn til vei- og værforhold, annen trafikk, andre trafikanters interesser (særlig de mest utsatte) samt evnen til å forutse situasjoner.
- 9.3. Sensoren skal dessuten vurdere om kandidaten
- 9.3.1. har kontroll over kjøretøyet, som omfatter: riktig bruk av bilbelte, speil, hodestøtter og sete; riktig bruk av lys og annet utstyr, riktig bruk av kopling, girkasse, gasspedal, bremseanlegg (herunder et eventuelt tredje bremseanlegg) og styring; kontroll over kjøretøyet under ulike forhold og ved ulike hastigheter; holder kjøretøyet stabilt på veien; kjenner kjøretøyets vekt, dimensjoner og egenskaper, lastens vekt og type (bare klasse BE, C, CE, C1, C1E, DE og D1E); tar hensyn til passasjerens komfort (bare klasse D, DE, D1 og D1E) (ingen rask akselerasjon, jevn kjøring og ingen bråbremsing),
- 9.3.2. kjører økonomisk og miljøvennlig, idet det tas hensyn til motorturtall, skifte av gir, bremsing og akselerasjon (bare klasse BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 og D1E),
- 9.3.3. observasjon: overblikk i alle retninger på lang, mellomlang og kort avstand; riktig bruk av speil,
- 9.3.4. forkjørsrett/vikeplikt: utnytter forkjørsrett i ulike typer veikryss; overholder vikeplikten i andre situasjoner (f.eks. endring av retning, skifte av kjørefelt, særlige manøvrer),
- 9.3.5. plasserer seg riktig på veien, i kjørefelt, rundkjøringer og i svinger på en måte som passer for kjøretøyets type og egenskaper; plasserer seg i rett tid,
- 9.3.6. sikkerhetsmargin: holder passende avstand forover og til siden; holder passende avstand til andre trafikanter,
- 9.3.7. hastighet: overholder høyeste tillatte hastighet; tilpasser hastigheten til vær- og trafikkforhold og eventuelt til nasjonale fartsgrenser; kjører i en slik hastighet at det er mulig å stanse innenfor et synlig og fritt veistykke; tilpasser hastigheten til den generelle hastigheten andre trafikanter av samme type holder,
- 9.3.8. trafikklys, trafikkskilter og annen regulering: opptrer riktig ved trafikklys; følger anvisninger fra personer som dirigerer trafikken, tolker trafikkskilter (forbud eller påbud) og veimerking riktig,
- 9.3.9. tegngiving: gir riktige tegn i rett tid når det er nødvendig; angir kjøreretning på riktig måte; reagerer riktig på alle tegn gitt av andre trafikanter,
- 9.3.10. bremsing og stopping: reduserer hastigheten i tide, bremser eller stanser alt etter forholdene; har evne til å forutse situasjoner; bruker de ulike bremseanleggene (bare for klasse C, CE, D og DE); bruker andre systemer for hastighetsreduksjon enn bremsene (bare for klasse C, CE, D, og DE).

10. Prøvens varighet

Prøvens varighet og den distansen som tilbakelegges, må være tilstrekkelig til at ferdighetene og atferden fastsatt i del B i dette vedlegg skal kunne vurderes. Kjøretiden for atferdsprøven må under ingen omstendigheter være kortere enn 25 minutter for klasse A, A1, A2, B, B1 og BE og 45 minutter for de andre klassene. Denne tiden omfatter ikke mottak av kandidaten, klargjøring av kjøretøyet, teknisk kontroll av kjøretøyet med henblikk på trafikksikkerhet, særlige manøvrer og meddelelse av resultatet av den praktiske prøven.

11. Prøvested

Den del av prøven som gjelder vurdering av de særlige manøvrene, kan foregå på et særlig prøveområde. Den del av prøven som gjelder vurdering av atferden i trafikken, skal om mulig finne sted på veier utenfor tettbygde områder, på motortrafikkveier og motorveier (eller lignende) samt i alle typer bygater (boligområder, områder med 30 og 50 km/t, motortrafikkveier i byer) som skal gjenspeile de ulike typer vanskeligheter som en fører vil kunne støte på. Det er også ønskelig at prøven finner sted under forhold med skiftende trafikk tetthet. Kjøretiden på veien bør utnyttes på en best mulig måte for at kandidatens atferd skal kunne vurderes innenfor alle de ulike trafikkområdene som kan bli aktuelle, med særlig vekt på overgangen mellom disse områdene.

II. KUNNSKAPER, FERDIGHETER OG ATFERD SOM KREVES FOR Å FØRE MOTORVOGN

Alle førere av motorvogn skal til enhver tid ha de kunnskaper og ferdigheter samt utvise den atferd som er beskrevet i nr. 1-9, som gjør dem i stand til å

- oppfatte farene i trafikken og bedømme hvor alvorlige de er,
- ha tilstrekkelig kontroll over kjøretøyet slik at de ikke skaper farlige situasjoner, og reagere riktig dersom slike situasjoner oppstår,
- overholde trafikkreglene, særlig slike som skal hindre trafikkulykker og sikre jevn flyt i trafikken,
- oppdage større tekniske feil ved kjøretøyet, særlig feil som utgjør en fare for sikkerheten, og få dem rettet opp på en hensiktsmessig måte,
- være oppmerksom på alle faktorer som påvirker førerens atferd (f.eks. alkohol, tretthet, nedsatt syn osv.) slik at de har full bruk av de evner som er nødvendige for trafikksikkerheten,
- ved hensynsfull opptreden bidra til å ivareta sikkerheten for alle trafikanter, særlig de svakeste og mest utsatte.

Medlemsstatene kan treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at førere som ikke lenger har de kunnskaper og ferdigheter og den atferd som er beskrevet i nr. 1-9, kan få gjenoppfrisket disse kunnskapene og ferdighetene og fortsatt utvise den atferd som er nødvendig for å føre motorvogn.

VEDLEGG III

**MINSTEKRAV MED HENSYN TIL FYSISK OG PSYKISK SKIKKETHET
TIL Å FØRE MOTORVOGN**

DEFINISJONER

1. I dette vedlegg inndeles førerne i to grupper:
 - 1.1. Gruppe 1:

førere av kjøretøyer i klasse A, A1, A2, AM, B, B1 og BE.
 - 1.2. Gruppe 2:

førere av kjøretøyer i klasse C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 og D1E.
 - 1.3. I den nasjonale lovgivning kan det fastsettes at bestemmelsene i dette vedlegg for førere i gruppe 2 skal gjelde for førere av kjøretøyer i klasse B som bruker sitt førerkort i yrkessammenheng (drosjer, sykebiler osv.).
2. Likeledes skal enhver som søker om utstedelse eller fornyelse av førerkort, plasseres i den gruppe de kommer til å tilhøre når førerkortet er utstedt eller fornyet.

LEGEUNDERSØKELSER

3. Gruppe 1:

Kandidatene skal gjennomgå en legeundersøkelse dersom det i forbindelse med de nødvendige formaliteter eller under prøvene som må gjennomgås for førerkortet utstedes, viser seg at kandidatene har et eller flere av helseproblemene nevnt i dette vedlegg.
4. Gruppe 2:

Kandidatene skal gjennomgå en legeundersøkelse før førstegangsutstedelse av førerkort, og deretter skal førerne ved hver fornyelse av førerkortet undersøkes i samsvar med den nasjonale lovgivningen i den medlemsstaten der de har sitt vanlige bosted.
5. Medlemsstatene kan fastsette strengere regler i forbindelse med utstedelse og senere fornyelse av førerkort enn dem som er nevnt i dette vedlegg.

SYN

6. Alle som søker om førerkort, skal gjennomgå en egnet undersøkelse for å sikre at de har godt nok syn til å føre motorvogn. Er det grunn til å anta at kandidatens syn ikke er godt nok, skal vedkommende undersøkes av en vedkommende medisinsk myndighet. I undersøkelsen skal det legges særlig vekt på synsstyrken, synsfeltet, synsevnen i tussmørke og progredierende øyesykdommer.

I dette vedlegg skal intraokulare linser ikke anses som korrigerende linser.

Gruppe 1:

- 6.1. Alle som søker om utstedelse eller fornyelse av førerkort, skal ha en binokular synsstyrke, eventuelt med korrigerende linser, på minst 0,5 ved bruk av begge øynene. Førerkortet skal ikke utstedes eller fornyes dersom det under legeundersøkelsen viser seg at vedkommendes synsfelt er under 120° på horisontalplanet, bortsett fra i særlige unntakstilfeller som innrømmes på grunnlag av en medisinsk vurdering og en praktisk prøve med positivt resultat, eller dersom vedkommende har en annen øyelidelse som umuliggjør sikker kjøring. Dersom det konstateres eller opplyses om en progredierende øyelidelse, kan et førerkort utstedes eller fornyes dersom kandidaten blir regelmessig undersøkt av en vedkommende medisinsk myndighet.
- 6.2. Alle som søker om utstedelse eller fornyelse av førerkort og som har tapt synet på det ene øyet fullstendig, eller som bruker bare ett øye, f.eks. ved dobbeltsyn (diplopi), skal ha en synsstyrke, eventuelt med korrigerende linser, på minst 0,6. Vedkommende medisinske myndighet skal attestere at det monokulare syn har eksistert så lenge at vedkommende har vent seg til det og at dette øyets synsfelt er normalt.

Gruppe 2:

- 6.3. Alle som søker om utstedelse eller fornyelse av førerkort, skal ha en synsstyrke, eventuelt med korrigerende linser, på minst 0,8 på det beste øyet og 0,5 på det dårligste øyet. Dersom verdiene 0,8 og 0,5 er oppnådd ved hjelp av korrigerende linser, skal den ikke-korrigerende synsstyrken på hvert øye være 0,05, eller korreksjonen av den laveste synsstyrken (0,8 og 0,5) skal oppnås enten ved korreksjon med en styrke på brilleglassene som ikke overstiger pluss eller minus 8 dioptrier, eller ved hjelp av kontaktlinser (ikke-korrigert syn = 0,05). Korreksjonen må ikke være til ubehag. Førerkort skal ikke utstedes eller fornyes dersom kandidaten eller føreren ikke har et normalt binokulært synsfelt eller dersom vedkommende har dobbeltsyn (diplopi).

HØRSEL

7. Førerkort kan utstedes eller fornyes for alle kandidater eller førere i gruppe 2 på grunnlag av en uttalelse fra vedkommende medisinske myndighet. Ved den medisinske undersøkelsen skal det tas særlig hensyn til kompensasjonsmulighetene.

BEVEGELSESHEMMEDE PERSONER

8. Førerkort skal ikke utstedes eller fornyes for kandidater eller førere som har sykdommer eller misdannelser i bevegelsesapparatet som gjør det farlig å føre en motorvogn.

Gruppe 1:

- 8.1. Et innskrenket førerkort kan eventuelt utstedes til fysisk funksjonshemmede kandidater eller førere på grunnlag av en uttalelse fra en vedkommende medisinsk myndighet. Uttalelsen skal være basert på en medisinsk vurdering av den aktuelle sykdommen eller misdannelsen og om nødvendig på en praktisk prøve. Det skal også angis hvilken type endring som må foretas på kjøretøyet, og om føreren må bruke et ortopedisk hjelpemiddel i den utstrekning ferdighets- og atferdsprøven godtgjør at en slik innretning vil føre til sikker kjøring.
- 8.2. Førerkort kan utstedes til eller fornyes for kandidater som har en progredierende sykdom, dersom det utføres regelmessige undersøkelser for å fastslå om vedkommende fremdeles er i stand til å føre sitt kjøretøy på en sikker måte.

Førerkort kan utstedes eller fornyes uten krav om regelmessig legek kontroll dersom uførheten er stabil.

Gruppe 2:

- 8.3. Vedkommende medisinske myndighet skal ta behørig hensyn til ytterlige risikoer eller farer som er forbundet med å føre kjøretøyer som inngår i definisjonen av denne gruppen.

HJERTE- OG KARSYKDOMMER

9. Sykdommer som kan utsette kandidater eller førere som søker om utstedelse eller fornyelse av førerkort, for plutselig svikt i hjerte- og karsystemet, og som kan føre til en plutselig forstyrrelse av hjernefunksjonen, utgjør en fare for trafikksikkerheten.

Gruppe 1:

- 9.1. Førerkort skal ikke utstedes til eller fornyes for kandidater eller førere med alvorlige forstyrrelser i hjerterytmene.
- 9.2. Førerkort kan utstedes til eller fornyes for kandidater eller førere som bruker pacemaker, på grunnlag av en uttalelse fra medisinsk sakkyndig og regelmessig legek kontroll.
- 9.3. Utstedelse eller fornyelse av førerkort for kandidater eller førere med unormalt blodtrykk kan skje etter vurdering av de øvrige resultatene fra undersøkelsen, eventuelle komplikasjoner forbundet med dem, og faren de kan utgjøre for trafikksikkerheten.
- 9.4. Som en hovedregel skal førerkort ikke utstedes til eller fornyes for kandidater eller førere som lider av hjertekrampe (angina pectoris) i hviletilstand eller ved sinnsbevegelse. Utstedelse eller fornyelse av førerkort for kandidater og førere som har hatt hjerteinfarkt, skal skje bare på grunnlag av en uttalelse fra medisinsk sakkyndig og om nødvendig på grunnlag av regelmessig legek kontroll.

Gruppe 2:

- 9.5. Vedkommende medisinske myndighet skal ta behørig hensyn til ytterlige risikoer eller farer som er forbundet med å føre kjøretøyer som inngår i definisjonen av denne gruppen.

SUKKERSYKE

10. Førerkort kan utstedes til eller fornyes for kandidater eller førere som lider av sukkersyke, på grunnlag av en uttalelse fra medisinsk sakkyndig og regelmessig legekontroll tilpasset hvert enkelt tilfelle.

Gruppe 2:

- 10.1. Førerkort kan ikke utstedes til eller fornyes for kandidater eller førere i denne gruppen som lider av sukkersyke som krever behandling med insulin, bortsett fra i særlige unntakstilfeller og bare dersom det foreligger en behørig begrunnet uttalelse fra medisinsk sakkyndig, og forutsatt at det gjennomføres regelmessig legekontroll.

NEVROLOGISKE SYKDOMMER

11. Førerkort skal ikke utstedes til eller fornyes for kandidater eller førere som lider av en alvorlig nevrologisk sykdom, med mindre søknaden understøttes av en uttalelse fra medisinsk sakkyndig.

Nevrologiske forstyrrelser som skyldes sykdommer eller kirurgiske inngrep i det sentrale eller perifere nervesystemet, og som gir seg utslag i motoriske, sensoriske eller trofiske svekkelser eller i balanse- og koordinasjonsforstyrrelser, skal i den forbindelse vurderes på grunnlag av eventuell funksjonshemmende virkning og faren for videre utvikling. Utstedelsen eller fornyelsen av førerkortet kan i slike tilfeller gjøres betinget av at det gjennomføres regelmessige undersøkelser dersom det er fare for at tilstanden forverres.

12. Epileptiske anfall og andre plutselige bevissthetsforstyrrelser utgjør en betydelig fare for trafiksikkerheten dersom de inntreffer hos en person som fører motorvogn.

Gruppe 1:

- 12.1. Førerkort kan utstedes eller fornyes på grunnlag av en undersøkelse foretatt av en vedkommende medisinsk myndighet og dersom det gjennomføres regelmessig legekontroll. Vedkommende medisinske myndighet skal vurdere graden av epilepsi eller andre bevissthetsforstyrrelser, sykdommens form og kliniske utvikling (f.eks. ingen anfall på to år), behandlingen hittil og dens terapeutiske resultater.

Gruppe 2:

- 12.2. Førerkort skal ikke utstedes til eller fornyes for kandidater eller førere som har eller kan få epileptiske anfall eller andre alvorlige bevissthetsforstyrrelser.

PSYKISKE LIDELSER

Gruppe 1:

- 13.1. Førerkort skal ikke utstedes til eller fornyes for kandidater eller førere

- som har alvorlige psykiske lidelser som enten er medfødt eller er oppstått som følge av sykdom, skader eller nevrokirurgiske inngrep,
- som er sterkt psykisk utviklingshemmet,
- som har alvorlige atferdsproblemer som følge av alderdomssvekkelse, eller alvorlig svekket dømmekraft, atferd eller tilpasningsevne knyttet til personligheten,

med mindre søknaden understøttes av en uttalelse fra medisinsk sakkyndig og det gjennomføres regelmessig legekontroll dersom det er nødvendig.

Gruppe 2:

- 13.2. Vedkommende medisinske myndighet skal ta behørig hensyn til ytterlige risikoer eller farer som er forbundet med å føre kjøretøyer som inngår i definisjonen av denne gruppen.

ALKOHOL

14. Inntak av alkohol innebærer en stor fare for trafiksikkerheten. På grunn av problemets omfang må legene utvise stor årvåkenhet.

Gruppe 1:

- 14.1. Førerkort skal ikke utstedes til eller fornyes for søkere eller førere som er avhengige av alkohol, eller som ikke kan holde bilkjøring og inntak av alkohol atskilt.

Førerkort kan utstedes til eller fornyes for kandidater eller førere som tidligere har vært avhengige av alkohol, etter en periode der de kan bevise at de har vært avholdende, og dersom det foreligger en uttalelse fra medisinsk sakkyndig og det gjennomføres regelmessig legekontroll.

Gruppe 2:

- 14.2. Vedkommende medisinske myndighet skal ta behørig hensyn til ytterlige risikoer eller farer som er forbundet med å føre kjøretøyer som inngår i definisjonen av denne gruppen.

NARKOTIKA OG LEGEMIDLER

15. Misbruk:

Førerkort skal ikke utstedes til eller fornyes for søkere eller førere som er avhengige av psykotrope stoffer eller som uten å være avhengige, regelmessig misbruker slike stoffer, uansett hvilken førerkortklasse søknaden gjelder.

Regelmessig bruk:

Gruppe 1:

- 15.1. Førerkort skal ikke utstedes til eller fornyes for søkere eller førere som regelmessig inntar psykotrope stoffer, uansett i hvilken form, som kan føre til nedsatt kjøreevne, dersom den inntatte mengden er så stor at den får negativ innvirkning på kjøringen. Dette skal gjelde for alle andre legemidler eller kombinasjoner av legemidler som påvirker kjøreevnen.

Gruppe 2:

- 15.2. Vedkommende medisinske myndighet skal ta behørig hensyn til ytterlige risikoer eller farer som er forbundet med å føre kjøretøyer som inngår i definisjonen av denne gruppen.

NYRELIDELSER

Gruppe 1:

- 16.1. Førerkort kan utstedes til eller fornyes for kandidater eller førere som lider av alvorlig nyresvikt, dersom det foreligger en uttalelse fra medisinsk sakkyndig og det gjennomføres regelmessig legekontroll.

Gruppe 2:

- 16.2. Førerkort skal ikke utstedes til eller fornyes for kandidater eller førere som lider av alvorlig og irreversibel nyresvikt, bortsett fra i unntakstilfeller som er behørig begrunnet ved en uttalelse fra medisinsk sakkyndig, og dersom det gjennomføres regelmessig legekontroll.

FORSKJELLIGE BESTEMMELSER

Gruppe 1:

- 17.1. Førerkort kan utstedes til eller fornyes for kandidater eller førere som har gjennomgått en organtransplantasjon eller har fått innsatt et kunstig organ som får innvirkning på kjøreevnen, forutsatt at det foreligger en uttalelse fra medisinsk sakkyndig og at det gjennomføres regelmessig legekontroll dersom det er nødvendig.

Gruppe 2:

- 17.2. Vedkommende medisinske myndighet skal ta behørig hensyn til ytterlige risikoer eller farer som er forbundet med å føre kjøretøyer som inngår i definisjonen av denne gruppen.

18. Som en hovedregel skal førerkort ikke utstedes til eller fornyes for kandidater eller førere som har en sykdom som ikke er nevnt i de foregående numre, og som kan innebære eller medføre en funksjonell uførhet som utgjør en fare for trafikksikkerheten dersom vedkommende fører et kjøretøy, med mindre det med søknaden følger en uttalelse fra medisinsk sakkyndig, og forutsatt at det om nødvendig gjennomføres regelmessig legekontroll.

*VEDLEGG IV***MINSTEKRAV TIL PERSONER SOM GJENNOMFØRER PRAKTISKE FØRERPRØVER**

1. **Krav til kunnskaper hos førerprøvesensorer**
 - 1.1. En person som er godkjent til å foreta en praktisk vurdering i en motorvogn av en kandidats kjøreevne, må ha kunnskaper og ferdigheter på de områdene som er oppført i nr. 1.2-1.6, samt nødvendig forståelse.
 - 1.2. Sensorens kompetanse må være relevant for å vurdere kandidatens prestasjon innenfor den førerkortklassen førerprøven gjelder.
 - 1.3. Kunnskaper og forståelse med hensyn til kjøring og vurdering:
 - teori om kjøreatferd,
 - oppfatte farer og unngå ulykker,
 - læreplanen som førerprøvekravene bygger på,
 - kravene til førerprøven,
 - relevant veitrafikklovgivning, herunder relevant EU-regelverk og nasjonal lovgivning og deres fortolkende retningslinjer,
 - vurderingsteori og vurderingsmetoder,
 - defensiv kjøring.
 - 1.4. Vurderingsevne:
 - evne til nøyaktig å iaktta, kontrollere og vurdere kandidatens samlede ferdigheter, særlig med hensyn til
 - å oppfatte farlige situasjoner riktig og fullstendig,
 - å fastslå årsaken til slike situasjoner og den sannsynlige virkningen av dem på en nøyaktig måte,
 - å utvikle kompetanse og erkjenne feil,
 - å gjennomføre en enhetlig og sammenhengende vurdering,
 - raskt å tilegne seg informasjon og trekke ut de viktigste punktene,
 - se framover, identifisere mulige problemer og utvikle strategier for å løse dem,
 - gi konstruktive tilbakemeldinger til rett tid.
 - 1.5. Personlige kjøreferdigheter:
 - En person som er godkjent til å gjennomføre en praktisk prøve for en førerkortklasse, må være i stand til å føre den aktuelle motorvognen med en gjennomgående høy standard på kjøringen.
 - 1.6. Tjenestens kvalitet:
 - fastslå og formidle hva kandidaten kan forvente seg under prøven,
 - uttrykke seg klart og velge et innhold, en stil og et språk som er tilpasset målgruppen og situasjonen, samt svare på spørsmål fra kandidaten,
 - gi en klar tilbakemelding om prøveresultatet,
 - behandle kandidatene med respekt og uten forskjellsbehandling.
 - 1.7. Kunnskap om kjøretøyenes teknikk og fysikk:
 - kunnskap om kjøretøyets teknikk, f.eks. styring, dekk, bremses og lys, særlig for motorsykler og tunge kjøretøyer,
 - lastsikring,
 - kunnskap om kjøretøyets fysiske egenskaper, f.eks. hastighet, friksjon, dynamikk og energi.
 - 1.8. Kjøring på en drivstoffbesparende og miljøvennlig måte.

2. Alminnelige vilkår

2.1. En sensor i klasse B

- a) skal ha hatt et klasse B-sertifikat i minst tre år,
- b) skal være minst 23 år gammel,
- c) skal ha fullført den grunnleggende kvalifiseringen fastsatt i nr. 3 i dette vedlegg og deretter ha gjennomgått den kvalitetssikring og etter- og videreutdanning som er fastsatt i nr. 4 i dette vedlegg,
- d) skal ha avsluttet en yrkesrettet opplæring som minst omfatter nivå 3 som definert i rådsvedtak 85/368/EØF av 16. juli 1985 om samsvar mellom de kvalifikasjoner som oppnås ved yrkesrettet opplæring i medlemsstatene i De europeiske fellesskap⁽¹⁾,
- e) skal ikke samtidig være yrkesaktiv som kjørelærer på en kjøreskole.

2.2. En sensor for de andre klassene

- a) skal ha førerkort i den aktuelle klassen eller ha tilsvarende kunnskaper på grunnlag av relevante yrkeskvalifikasjoner,
- b) skal ha fullført den grunnleggende kvalifiseringen fastsatt i nr. 3 i dette vedlegg og deretter ha gjennomgått den kvalitetssikring og regelmessige opplæring som er fastsatt i nr. 4 i dette vedlegg,
- c) skal ha vært kvalifisert sensor i klasse B i minst tre år; dette treårskravet kan fravikes dersom sensoren kan dokumentere:
 - minst fem års kjøring i den aktuelle klassen, eller
 - en teoretisk og praktisk vurdering av kjøreevne på et høyere nivå enn det som kreves for å få førerkort, slik at nevnte krav blir unødvendig,
- d) skal ha avsluttet en yrkesrettet opplæring som minst omfatter nivå 3 som definert i vedtak 85/368/EØF,
- e) skal ikke samtidig være yrkesaktiv som kjørelærer på en kjøreskole.

2.3. Likeverdighet

- 2.3.1. Medlemsstatene kan gi en sensor tillatelse til å gjennomføre førerprøver for klasse AM, A1, A2 og A dersom vedkommende har fullført den grunnleggende kvalifiseringen fastsatt i nr. 3 for en av disse klassene.
- 2.3.2. Medlemsstatene kan gi en sensor tillatelse til å gjennomføre førerprøver for klasse C1, C, D1 og D dersom vedkommende har fullført den grunnleggende kvalifiseringen fastsatt i nr. 3 for en av disse klassene.
- 2.3.3. Medlemsstatene kan gi en sensor tillatelse til å gjennomføre førerprøver for klasse BE, C1E, CE, D1E og DE dersom vedkommende har fullført den grunnleggende kvalifiseringen fastsatt i nr. 3 for en av disse klassene.

3. Grunnleggende kvalifisering

3.1. Grunnopplæring

- 3.1.1. Før en person kan få tillatelse til å gjennomføre førerprøver, skal vedkommende med positivt resultat ha gjennomført det opplæringsprogrammet som en medlemsstat eventuelt fastsetter, for å tilegne seg kompetansen fastsatt i nr. 1.
- 3.1.2. Medlemsstatene skal avgjøre om innholdet i et bestemt opplæringsprogram skal føre til tillatelse til å gjennomføre førerprøver for en eller flere førerkortklasser.

⁽¹⁾ EFT L 199 av 31.7.1985, s. 56.

3.2. *Eksamen*

- 3.2.1. Før en person kan få tillatelse til å gjennomføre førerprøver, skal vedkommende vise tilfredsstillende kunnskaper, forståelse, ferdigheter og egnethet på de områdene som er oppført i nr. 1.
- 3.2.2. Medlemsstatene skal gjennomføre et eksamensforløp der det på en pedagogisk passende måte vurderes om personen har den kompetansen som er fastsatt i nr. 1, særlig nr. 1.4. Eksamensforløpet skal omfatte både en teoretisk og en praktisk del. Edb-basert vurdering kan brukes der det er aktuelt. Nærmere bestemmelser om art og varighet av prøvene og vurderingene i forbindelse med eksamenene skal fastsettes av de enkelte medlemsstatene.
- 3.2.3. Medlemsstatene skal avgjøre om innholdet i en bestemt eksamen skal føre til tillatelse til å gjennomføre førerprøver for en eller flere førerkortklasser.

4. **Kvalitetssikring og etter- og videreutdanning**

4.1. *Kvalitetssikring*

- 4.1.1. Medlemsstatene skal ha kvalitetssikringsordninger som sikrer at kravene til sensorene opprettholdes.
- 4.1.2. Kvalitetssikringsordningene bør omfatte kontroll av sensorene i arbeid, deres videreopplæring, nye akkreditering og løpende yrkesmessige utvikling samt en regelmessig kontroll av resultatene av førerprøvene de har gjennomført.
- 4.1.3. Medlemsstatene skal sørge for at sensorene underlegges en årlig kontroll ved hjelp av kvalitetssikringsordningene nevnt i nr. 4.1.2. Medlemsstatene skal dessuten sørge for at alle sensorer hvert femte år observeres mens de gjennomfører førerprøver i et samlet tidsrom på minst en halv dag, slik at det er mulig å observere flere førerprøver. Dersom det oppdages problemer, bør korrigerende tiltak treffes. Personen som gjennomfører kontrollen, skal være godkjent av medlemsstaten for dette formål.
- 4.1.4. Når en sensor har tillatelse til å gjennomføre førerprøver i mer enn en klasse, kan medlemsstatene fastsette at kontrollkravet med hensyn til prøver for en av disse klassene skal innebære at kravet er oppfylt for mer enn en klasse.
- 4.1.5. For å sikre en korrekt og enhetlig vurdering skal førerprøvevirksomheten overvåkes og kontrolleres av et organ som er godkjent av medlemsstaten.

4.2. *Regelmessig opplæring*

- 4.2.1. Medlemsstatene skal sørge for at sensorene, for å beholde sin tillatelse og uavhengig av hvor mange klasser de er akkreditert for, gjennomfører
- minst en regelmessig opplæring på i alt fire dager for hver toårsperiode, for å
 - vedlikeholde og gjenoppfriske nødvendige kunnskaper og de nødvendige ferdigheter til å holde prøver,
 - utvikle ny kompetanse som er blitt nødvendig for å utøve yrket,
 - sikre at en sensor fortsetter å gjennomføre prøver på en rettferdig og ensartet måte,
 - minst en regelmessig opplæring på i alt minst fem dager for hver femårsperiode for å
 - utvikle og vedlikeholde de nødvendige praktiske kjøreferdighetene.
- 4.2.2. Medlemsstatene skal treffe egnede tiltak for å sikre at det omgående gis særskilt opplæring til de sensorer som ifølge den gjeldende kvalitetssikringsordningen har vist seg å ha alvorlige mangler.
- 4.2.3. Etter- og videreutdanningen kan skje i form av informasjonsmøter, klasseromsundervisning, tradisjonell læring eller e-læring og kan gjennomføres individuelt eller i grupper. Den kan omfatte ny akkreditering på visse vilkår dersom medlemsstatene finner det hensiktsmessig.

- 4.2.4. Når en sensor har tillatelse til å gjennomføre førerprøver i mer enn en klasse, kan medlemsstatene fastsette at kravet til regelmessig opplæring med hensyn til prøver for en av disse klassene skal innebære at kravet er oppfylt for mer enn en klasse.
- 4.2.5. Når en sensor ikke har gjennomført prøver i en klasse i løpet av et tidsrom på 24 måneder, skal sensoren vurderes på nytt før vedkommende får tillatelse til å gjennomføre førerprøver i den nevnte klassen. Den nye vurderingen kan skje som en del av kravet fastsatt i nr. 4.2.1.

5. **Opparbeidede rettigheter**

- 5.1. Medlemsstatene kan fastsette at personer som fikk tillatelse til å gjennomføre førerprøver umiddelbart før disse bestemmelsene trådte i kraft, kan fortsette å gjennomføre førerprøver selv om de ikke hadde tillatelse i henhold til de alminnelige vilkårene i nr. 2 eller den grunnleggende kvalifiseringen fastsatt i nr. 3.
 - 5.2. Disse sensorene er likevel omfattet av kravene til regelmessig kontroll og kvalitetssikring fastsatt i nr. 4.
-

VEDLEGG V

**MINSTEKRAV TIL OPPLÆRING AV FØRERE SAMT FØRERPRØVE FOR VOGNTOG SOM DEFINERT
I ARTIKKEL 4 NR. 4 BOKSTAV B) ANNET LEDD**

1. Medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å
 - godkjenne og overvåke opplæringen fastsatt i artikkel 7 nr. 1 bokstav d) eller
 - holde ferdighets- og atferdsprøven fastsatt i artikkel 7 nr. 1 bokstav d).
 - 2.1. Føreropplæringens varighet
 - minst 7 timer.
 3. Føreropplæringens innhold

Føreropplæringen skal omfatte de kunnskaper og ferdigheter og den atferd som er beskrevet i nr. 2 og 7 i vedlegg II. Det skal legges særlig vekt på

 - kjøretøyets bevegelsesdynamikk, sikkerhetskriterier, trekkvogn og tilhenger (koplingsinnretning), riktig lasting og sikkerhetsutstyr.

Den praktiske opplæringen skal omfatte følgende øvelser: akselerasjon, retardasjon, rygging, bremsing, stopplengde, skifte av kjørefelt, bremsing/unnvikelsesmanøvrer, svinging med tilhenger, koplning av tilhenger av og på trekkvognen, parkering.

 - Hver deltaker skal gjennomføre den praktiske delen av opplæringen og vise sine ferdigheter og sin atferd på offentlig vei.
 - Vogntogene som brukes i opplæringen, skal tilhøre den førerkortklassen som deltakerne søker om førerkort for.
 4. Ferdighets- og atferdsprøvens varighet og innhold
- Prøvens varighet og den strekningen som tilbakelegges, skal være tilstrekkelig til å vurdere ferdighetene og atferden fastsatt i nr. 3.
-

*VEDLEGG VI***MINSTEKRAV TIL OPPLÆRING AV FØRERE SAMT FØRERPRØVE FOR MOTORSYKLER I KLASSE A (GRADVIS ADGANG)**

1. Medlemsstatene skal treffe de nødvendige tiltak for å
 - godkjenne og overvåke opplæringen fastsatt i artikkel 7 nr. 1 bokstav c) eller
 - holde ferdighets- og atferdsprøven fastsatt i artikkel 7 nr. 1 bokstav c).
2. Føreropplæringens varighet
 - minst 7 timer.
3. Føreropplæringens innhold
 - Føreropplæringen skal omfatte alle de elementer som er beskrevet i nr. 6 i vedlegg II.
 - Hver deltaker skal gjennomføre den praktiske delen av opplæringen og vise sine ferdigheter og sin atferd på offentlig vei.
 - Motorsykler som brukes i opplæringen, skal tilhøre den førerkortklassen som deltakerne søker om førerkort for.
4. Ferdighets- og atferdsprøvens varighet og innhold

Prøvens varighet og den strekningen som tilbakelegges, skal være tilstrekkelig til å vurdere ferdighetene og atferden fastsatt i nr. 3 i dette vedlegg.

VEDLEGG VII

Del A

OPPHEVET DIREKTIV MED PÅFØLGENDE ENDRINGER

(nevnt i artikkel 17)

Rådsdirektiv 91/439/EØF ⁽¹⁾	EFT L 237 av 24.8.1991, s. 1.
Rådsdirektiv 94/72/EF	EFT L 337 av 24.12.1994, s. 86.
Rådsdirektiv 96/47/EF	EFT L 235 av 17.9.1996, s. 1.
Rådsdirektiv 97/26/EF	EFT L 150 av 7.6.1997, s. 41.
Kommisjonsdirektiv 2000/56/EF	EFT L 237 av 21.9.2000, s. 45.
Europaparlaments- og rådsdirektiv 2003/59/EF, bare artikkel 10 nr. 2	EUT L 226 av 10.9.2003, s. 4. EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1.
Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003, bare vedlegg II nr. 24	

⁽¹⁾ Direktiv 91/439/EØF ble også endret ved følgende rettsakt, som ikke er opphevet: tiltredelsesakten av 1994.

Del B

frister for innarbeiding i nasjonal lovgivning og for anvendelse

(nevnt i artikkel 17)

Direktiv	Frist for innarbeiding	Anvendelsesdato
Direktiv 91/439/EØF	1. juli 1994	1. juli 1996
Direktiv 94/72/EF	-	1. januar 1995
Vedtak 96/427/EF	-	16. juli 1996
Direktiv 96/47/EF	1. juli 1996	1. juli 1996
Direktiv 97/26/EF	1. januar 1998	1. januar 1998
Direktiv 2000/56/EF	30. september 2003	30. september 2003, 30. september 2008 (vedlegg II nr. 6.2.5) og 30. september 2013 (vedlegg II nr. 5.2)
Direktiv 2003/59/EF	10. september 2006	10. september 2008 (persontransport) og 10. september 2009 (godstransport)

VEDLEGG VIII

SAMMENLIGNINGSTABELL

Direktiv 91/439/EØF	Dette direktiv
Artikkel 1 nr. 1 første punktum	Artikkel 1 nr. 1 første punktum
Artikkel 1 nr. 1 annet punktum	—
-	Artikkel 1 nr. 2
Artikkel 1 nr. 2	Artikkel 2 nr. 1
-	Artikkel 2 nr. 2
Artikkel 1 nr. 3	-
Artikkel 2 nr. 1	Artikkel 1 nr. 1 annet punktum
Artikkel 2 nr. 2	Artikkel 3 nr. 1
	Artikkel 3 nr. 2
	Artikkel 3 nr. 3
Artikkel 2 nr. 3	-
Artikkel 2 nr. 4	-
Artikkel 3 nr. 1 første ledd innledende tekst	Artikkel 4 nr. 1 første punktum
-	Artikkel 4 nr. 2 første strekpunkt
-	Artikkel 4 nr. 2 annet strekpunkt
Artikkel 3 nr. 1 første ledd første strekpunkt	Artikkel 4 nr. 3 første strekpunkt
Artikkel 3 nr. 1 første ledd annet strekpunkt	Artikkel 4 nr. 4 bokstav b) første ledd
Artikkel 3 nr. 1 første ledd tredje strekpunkt	Artikkel 4 nr. 4 bokstav b) annet ledd
Artikkel 3 nr. 1 første ledd fjerde strekpunkt	Artikkel 4 nr. 4 bokstav c)
Artikkel 3 nr. 1 første ledd femte strekpunkt	Artikkel 4 nr. 4 bokstav f)
Artikkel 3 nr. 1 første ledd sjette strekpunkt	Artikkel 4 nr. 4 bokstav g)
Artikkel 3 nr. 1 første ledd sjuende strekpunkt	Artikkel 4 nr. 4 bokstav j)
Artikkel 3 nr. 1 første ledd åttende strekpunkt	Artikkel 4 nr. 4 bokstav k)
Artikkel 3 nr. 2 første ledd innledende tekst	-
Artikkel 3 nr. 2 første ledd første strekpunkt	Artikkel 4 nr. 3 bokstav a)
Artikkel 3 nr. 2 første ledd annet strekpunkt	Artikkel 4 nr. 4 bokstav a)
Artikkel 3 nr. 2 første ledd tredje strekpunkt	Artikkel 4 nr. 4 bokstav d)
Artikkel 3 nr. 2 første ledd fjerde strekpunkt	Artikkel 4 nr. 4 bokstav e)
Artikkel 3 nr. 2 første ledd femte strekpunkt	Artikkel 4 nr. 4 bokstav h)
Artikkel 3 nr. 2 første ledd sjette strekpunkt innledende tekst	Artikkel 4 nr. 4 bokstav i)
Artikkel 3 nr. 2 første ledd sjette strekpunkt første understrekpunkt	-
Artikkel 3 nr. 2 første ledd sjette strekpunkt annet understrekpunkt	-

Direktiv 91/439/EØF	Dette direktiv
Artikkel 3 nr. 3 innledende tekst	-
Artikkel 3 nr. 3 første strekpunkt	Artikkel 4 nr. 1 tredje punktum
Artikkel 3 nr. 3 annet strekpunkt første ledd	Artikkel 4 nr. 3 annet strekpunkt
Artikkel 3 nr. 3 annet strekpunkt annet ledd	-
Artikkel 3 nr. 3 tredje strekpunkt	Artikkel 4 nr. 3 første strekpunkt
Artikkel 3 nr. 3 fjerde strekpunkt	Artikkel 4 nr. 4 første strekpunkt
Artikkel 3 nr. 3 femte strekpunkt	Artikkel 4 nr. 4 annet strekpunkt
-	Artikkel 4 nr. 3
Artikkel 3 nr. 4	-
Artikkel 3 nr. 5	-
Artikkel 3 nr. 6	Artikkel 4 nr. 5 første punktum
-	Artikkel 4 nr. 5 annet punktum
Artikkel 4	Artikkel 5
Artikkel 5 nr. 1	Artikkel 6 nr. 1
Artikkel 5 nr. 1 bokstav a)	Artikkel 6 nr. 1 bokstav a)
Artikkel 5 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 6 nr. 1 bokstav b)
Artikkel 5 nr. 2 innledende tekst	Artikkel 6 nr. 2 innledende tekst
Artikkel 5 nr. 2 bokstav a)	Artikkel 6 nr. 2 bokstav a)
Artikkel 5 nr. 2 bokstav b)	Artikkel 6 nr. 2 bokstav b)
-	Artikkel 6 nr. 2 bokstav c)
-	Artikkel 6 nr. 2 bokstav d)
-	Artikkel 6 nr. 2 bokstav e)
-	Artikkel 6 nr. 2 bokstav f)
Artikkel 5 nr. 3	-
Artikkel 5 nr. 4	Artikkel 6 nr. 4
Artikkel 6 nr. 1 innledende tekst	Artikkel 4 nr. 1 annet punktum
Artikkel 6 nr. 1 bokstav a) første strekpunkt	Artikkel 4 nr. 3 bokstav a) tredje strekpunkt
Artikkel 6 nr. 1 bokstav a) annet strekpunkt	Artikkel 4 nr. 4 bokstav a) annet strekpunkt
Artikkel 6 nr. 1 bokstav b) første strekpunkt	Artikkel 4 nr. 3 bokstav b) annet strekpunkt
	Artikkel 4 nr. 3 bokstav c) annet strekpunkt
Artikkel 6 nr. 1 bokstav b) annet strekpunkt første alternativ	Artikkel 4 nr. 4 bokstav b) femte ledd
Artikkel 6 nr. 1 bokstav b) annet strekpunkt annet alternativ	Artikkel 4 nr. 4 bokstav c) annet strekpunkt
Artikkel 6 nr. 1 bokstav b) tredje strekpunkt første og annet alternativ	Artikkel 4 nr. 4 bokstav g) annet strekpunkt
Artikkel 6 nr. 1 bokstav b) tredje strekpunkt tredje og fjerde alternativ	Artikkel 4 nr. 4 bokstav e) tredje strekpunkt
Artikkel 6 nr. 1 bokstav c) første strekpunkt første og annet alternativ	Artikkel 4 nr. 4 bokstav k) annet strekpunkt
Artikkel 6 nr. 1 bokstav c) første strekpunkt tredje og fjerde alternativ	Artikkel 4 nr. 4 bokstav i) annet strekpunkt
Artikkel 6 nr. 2	Artikkel 4 nr. 6 første ledd
-	Artikkel 4 nr. 6 annet ledd
Artikkel 6 nr. 3	artikkel 4 nr. 6 tredje og fjerde ledd

Direktiv 91/439/EØF	Dette direktiv
Artikkel 7 nr. 1 innledende tekst	Artikkel 7 nr. 1 innledende tekst
Artikkel 7 nr. 1 bokstav a)	Artikkel 7 nr. 1 bokstav a)
-	Artikkel 7 nr. 1 bokstav b)
-	Artikkel 7 nr. 1 bokstav c)
-	Artikkel 7 nr. 1 bokstav d)
Artikkel 7 nr. 1 bokstav b)	Artikkel 7 nr. 1 bokstav e)
Artikkel 7 nr. 2	-
Artikkel 7 nr. 3	-
-	Artikkel 7 nr. 2
-	Artikkel 7 nr. 3
Artikkel 7 nr. 4	Artikkel 7 nr. 4
Artikkel 7 nr. 5	Artikkel 7 nr. 5 bokstav a)
-	Artikkel 7 nr. 5 bokstav b)
-	Artikkel 7 nr. 5 bokstav c)
-	Artikkel 7 nr. 5 bokstav d)
Artikkel 7a nr. 1	-
Artikkel 7a nr. 2	Artikkel 8
Artikkel 7b	Artikkel 9
-	Artikkel 10
Artikkel 8	Artikkel 11
Artikkel 9	Artikkel 12
Artikkel 10	Artikkel 13 nr. 1
-	Artikkel 13 nr. 2
Artikkel 11	Artikkel 14
Artikkel 12 nr. 1	-
Artikkel 12 nr. 2	-
Artikkel 12 nr. 3	Artikkel 15
-	Artikkel 16
Artikkel 13	Artikkel 17 første ledd
-	Artikkel 17 annet ledd
-	Artikkel 18
Artikkel 14	Artikkel 19
Vedlegg I	-
Vedlegg Ia	Vedlegg I
Vedlegg II	Vedlegg II
Vedlegg III	Vedlegg III
-	Vedlegg IV
-	Vedlegg V
-	Vedlegg VI